

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Корто: П. К. О. Львів 504.000.
Банку Чеських Леріон.
Прага „Діло“.
Рукописи не повертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . . 15.00 .
Піврічно . . . . . 30.00 .
Річно . . . . . 60.00 .
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. У ЧЕ-
ХОСЛОВАЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

Протисовітська політика Туреччини.

„Ізвестія“ стверджують, що турецько-совітські взаємини існують. Туреччина шукає нових шляхів для своєї закордонної політики — і ті шляхи на думку „Ізвестій“ годі назвати мирною політикою.

Фашистські політики відбувають якісь та-

мичні поїздки до Туреччини; йдуть якісь наради, Туреччина заступає якісь договори. Турецька преса йде на руку фашистам і висловлює симпатію до фашистських держав, зокрема до Німеччини.

Військова змова проти обох еспанських урядів?

СЕНЗАЦІЙНИЙ ПЛАН ЗАМИРЕННЯ ЕСПАНІ.

„Дейлі Телеграф“ подає сенсаційну вістку, немовби в Еспанії приготували державний переворот з метою:

усунути оба теперішні уряди, національний та червоний і привернути мир під неутраальною військовою диктатурою. Провід того руху та нового уряду обняв би голова ради оборони Мадриду ген. Міаха.

Той план приготував бучімо гурт неутраальних еспанських політиків при підтримці

деяких закордонних чинників. Йде поважна підготовка, по обох боках сондують opinie військових кол.

Переворот мав би виглядати так, що вищі військові командири відмовляться далі вести війну і змусять політиків до переговорів.

План передбачує: 1) резигнацію Лярга Каллера і ген. Франка; 2) зорганізування аполітичного уряду, що привернув би лад і 3) усунення з Еспанії всіх чужинських частин, добровольців та дорадників.

Бритійський уряд не хоче зачіпати повстанців.

ПЕРЕМОГА ІДЕНА НАД ЛІВОЮ ОПОЗИЦІЄЮ.

Вчора відбулася в британській палаті громадська дискусія над внеском опозиції, висловити урядові „Довіра“. Мін. Іден ствердив у промові, що британський консул у Більбао повідомив його телеграфічно, що від кількох днів національні війська день у день бомбардують Більбао; всі шляхи і мости в місцевостях довкола Більбао знищені. Обов'язком уряду було повідомити про те британські кораблі.

На запит ліберала Сінклера Іден висловив надію, що

британські кораблі послухають остероги і не зближуватимуться до тих околиць. Якщо би не зважаючи на те, національна флотія заатакувала якесь британське торговельне судно, британські військові кораблі прийдуть на поміч. Зате в теперішніх умовах уряд не може гарантувати британським кораблям безпеки на еспанських територіях військ.

Забто ближче як 3 морські милі від берега. Буде нерозважно робити тепер кроки, що могли би знищити договір неінтервенції.

Замітами трусливості зверненими до уряду Іден не переймається. На його думку трусливістю було би шукати дешевого успіху та оплесків, виставляючи мир на непотрібний ризик.

Іден не хоче робити нічого, що могло би служити як претекст до зривання договору неінтервенції.

У голосуванні лише 130 послів висловилося за недовірою для уряду, 345 проти.

На заміт провідника опозиції, лейбуриста Етлі, що становить уряду толерувати підмінування входу до пристані Більбао — це пошочина для Англії, міністр Саймон відповів, що Англія приступила до комітету неінтервенції, тому не може мішатися у внутрішньо-іспанські справи. Ціла смута від Сантандера до Більбао обложена мінами;

англійська військова флотія дуже легко могла би усунути міни та промостити вільний шлях для британської торговельної флотії, однак тоді порушила би вона неутраальність.

Червоні побережа замкнені мінами.

Еспанська національна влада остерегла, що заложити більше мін вздовж побереж Середземного моря і Бискайського Заливу.

Британське міністерство морської армії з огляду на те подало в комунікаті, що національна флотія скріпить смугу мін на Середземному морі між рогами Сакрітіф і Фако, в Бискайському Заліві — між рогами Віадо і Мачіако Смуги безпеки,

„Другий Альказар“ ще борониться.

Авас пригадує, що від вибуху національного повстання в Еспанії, кількохсот вояків цивільної гвардії та фалангістів перебував в церкві Божої Матері в деля Кабеза Люгарнуево (у провінції Хаен). Ця місцевість віддалена 30 км. на північ від Андухару, далеко поза фронтом червоних військ.

що давали дотепер доступ до Валенсії та Барселони, скасовано.

АНГЛІЯ ПРОТЕСТУЄ.

Як подає паризький „Ле Тан“, британський амбасадор в Андеї дістав з Лондону приказ заявити національній владі, що оточуючі мінами вхід до пристані в Більбао, вони порушують міжнародне право, тому слід негайно забрати міни.

Та церква — це твердиня не до здобуття, але оборона Люгарнуево дуже важка. Маленька горстка повстанців мусла минулої середі покинути палату, що є найбільшим будинком на терені, яким вони володіють. Та вони бороняться завзято далі.

Нова книжка.

ВЯЧЕСЛАВ БУДИНОВСЬКИЙ.

Як чоловік зійшов на пана

3 автобіографією автора і карикатурою Е. Козана.

Воседе оспівання про молодця, що зводиться із собою тяжку боротьбу: що вибрати — любов і добру „партию“, чи працю для громади. Оспівання пошегу мору та баджорости.

Ціна книжки 2 зол. 50 сот.

Хорони нас Боже від приятелів...

НОВА „УКРАЇНОФІЛЬСЬКА“ АФЕРА У ВАРШАВІ.

Львів, 15. квітня 1937.

Про зріст зацікавлення українською проблемою у польській публіцистиці писали ми не раз і широке українське громадянство знає імена цілого ряду польських публіцистів, які в той чи інший спосіб (не конче позитивний) до цієї проблеми підходять. Одні з них уважають її просто одною з найактуальніших та найважливіших політичних тем, яких не можна промовчувати у публіцистичній праці (ціла група „Бунту Молодих“, чи пак „Політики“ ред. Ю. Гедройця), інші зв'язують з українською проблемою засадничі напрямки польської державної політики та систематично й послідовно пропагують їх (група ред. В. Бончковського з його органами „Бюлетин П.-У.“, „Мисль Польська“, „Всхлуд“). Тому, що трактування української проблеми у такій площині має якраз протиріччя вістря, всі ті польські кола, які розумово чи чуттєво з російщиною ще не пірвали, — палко проти таких польських політичних тенденцій виступають: це торкається всієї старої ендецької публіцистичної школи (Р. Дмовський, Ст. Гломбінський, Ст. Грабський), молодих правовірних ендеків (Рок і тов.), т. зв. санашних ендеків групи „Дзєнніка Польського“, врешті ОНР-івців типу Гертиха. Всі вони (може з винятком розхристаного й хаотичного Гертиха) мають якісь політичні концепції, вони — розумно, чи нерозумно, слушно чи не слушно — політично наслідують українську проблему: бо навіть п. Рок у своїх цілком україножерних дописах до „Варш. Дзєнніка Народового“, з накликуванням попросту поліції на українців за всяку їхню діяльність, яка витворює у того типу поляків манію переслідування, навіть такий п. Рок є тільки наслідником політичної тези Валуєва і Лешка Борковського.

Зовсім окрему категорію творять польські публіцисти, які зацікавились українством неначе „модним товаром“. Не знаючи українства ані з книжок, ані автопсії, нахапавшись різних думок з другої і третьої руки, не маючи ніякої політичної концепції, в рамках якої змислялась би українська проблема, люди ті „роблять“ „в квесті рускей“, не тільки не причинюючись до кристалізації світоглядів, але поглиблюючи хаос, що панує у польському громадянстві щодо знання і розуміння української проблеми в цілості та зокрема актуальних польсько-українських спорів. Та категорія польських публіцистів найгірша: гірше від Грабських і Років і Гертихів, бо це група бродячих хаотиків, тим неприємніших, що не тільки невідомо, чого вони хочуть від українців та супроти українців, але й пощо вони взагалі взяли за той „інтерес“.

До цієї групи належить саме п. Ян Бобжинський. В квітні 1930. року вийшло I. число його — спеціалістичного, потім місячника — „На-

Присилайте передплату!

наш Пшишлосьці". У тому першому числі помістив він за своїм підписом статтю п. н. "Проблем України", в якій поруч із декларативною, що дає зберігання істину, стану польсько-українських відносин нестерпне і шкідливе і що розв'язка їх лежить у площині "Великої України", — було стільки іронічності і стільки крайньої невдажливості зворотів під адресою українців, що український читач не знав, чи має перед собою науковця і публіциста, чи просто провокатора. Отже читали там м. і. про "психіку українського народу, виховану на гайдамацьких традиціях", про "штучно німцями творені різні українські "уряди" чи "ради", про кругову відповідальність українського народу за кожний акт саботажу та що рішення і вибір дороги залежить виключно від українців". До української державної самостійності, як національної ідеї та політичної концепції, п. Ян Бобжинський підходив відразу, як до "очевидного абсурду і фікції", а Україна взагалі не представляє собі інше, як тільки у постаті частини надніпрянських земель, залучених з Польщею "якоюсь унією чи федерацією".

Після того сторінки "Нашей Пшишлосьці" стали тереном цілком диких герців: поруч із зовсім пристойними статтями (напр. Лоса, Погоновського) бували статті наскрізь аналіфетичні й такі образливі, що не підходили під дискусію. Сам п. Бобжинський почав нпр. лаятися на увесь український козацький і гетьман. період, зокрема Богдана Хмельницького, так, неначеб "козацькі бунти" й уся Хмельниччина виринули як "деус ех машина", зроджені виключно з чуттєвих заносів, теж завислих у порожні. Поважної історичної аналізи — ні сліду. Все українство зводилось у п. Бобжинського взагалі до "квєстії козацької" та "січового інциденту". Поволі почав з "Нашей Пшишлосьці" шезати й сам термін "український", відступаючи місце "руському". І поволі з цього п. Яна Бобжинського залишилася

лише чисто звукова асоціація думки, яка пригадувала колишнє існування Михайла Бобжинського, справжнього історика, справжнього політика. Обоє їх ніби має лунати консерватизм. Але чейже польські консерватисти типу Борковського, Лоса, братів Бохенських, братів Прушинських — нічого не можуть мати спільного з подібними "теоріями" п. Яна Бобжинського? І він став для нас невідомою величиною, — малим сином батька.

Аж ось зачуваємо, що п. Ян Бобжинський починає себе знову "активізувати", і то акуратно на українському відтинку. Заснував у Варшаві гурток під шумною назвою "Конфедерації Молодих" з емблемою "троїстого гербу" з орлом, архангелом Михайлом і литовською Погоною. Та організація має "освідомлювати" своїх членів про "квєстію руску" на платформі "гайлонської унії (без Литви й України?)", а стрижнем цієї організації мають бути — поруч з п. Яном Бобжинським — українські студенти у Варшаві! Це виглядало б на зовсім неймовірну погословку чи просто на кепський жарт, колиб не факт, що п. Бобжинський дійсно улажує якісь вечірки чи підвечір'я з вином і танцями, куди з найкращими чи жалюгідними примітивізму заходять і деякі українські молодці.

Не маємо нічого проти того, коли знаходяться такі наївні польські кола, які фінансують подібні імпрези. Знаємо безліч прикладів, коли фіри гроша йшли в болото, — жаль, бо жаль, що гріш амарнувався, але нічого не всилі порадити. Зате маємо обов'язок перестерегти українську молодість від всіх українських громадян, щоб не давалися надути кепською варшавською відмінною "краківської", "Згоди". Ніщо на світі не нове. І п. Ян Бобжинський має попередити. І зробити на "русинах" таку саму політичну кар'єру, як зробили її ті попередники. І з однаковою користю для польського народу.

— 0 —

Англійський сезон у Парижі.

(ВІД ВЛАСНОГО КОРЕСПОНДЕНТА.)

Париж, 12. березня 1937.

Столиця Франції стає кожного року в місяцях березні, квітні і травні англійським містом. Англійські туристи займають вулиці Парижа, переховсім Елізейські Поля, Великі Бульвари, Монматр, Монпарнас і Латинський Квартал.

Англійський сезон. Он break english! У паризьких готелях важко знайти тепер вільну кімнату, а перед банковими віконцями із написом "Change" — "Виміна грошей" стоять довгі хвості синів і доньок Альбіону.

По місті їздять цілий день і цілу ніч великі прогулькові автокари з англо-саксонськими гостями.

Духовний протекторат — якщо вільно так сказати — над цим мировим англійським наїздом на Францію об'яв цього року французький письменник Андре Моруа.

Один з найелегантніших паризьких театрів, Театр Мадлен, поставив у його переробці англійську пєсу Гамсманна п. з. "Королева Вікторія", а на книжковому ринку появилася, як ми вже м'яували, "Історія Англії" пера Моруа.

Андре Моруа є одним з головних піонерів інтелектуального і політичного зближення між Францією й Англією. Він є життєписцем Шелеса, Байрона, Діраелі, Едварда VII., автором книжки: "Що має знати молодий француз, який їде до Англії?", під його редакцією появляються французькі переклади з найновішої англійської літератури. У Парижі жартують, що як хтонебудь хоче побачити Моруа, а його нема вдома, то напевне знайде його в Лондоні.

На сторожі англо-французьких взаємин стоїть цілий легіон людей з політичного, військового, наукового, літературного і мистецького світу по обох боках Ла Маншу.

Кілька місяців тому, безпосередньо перед своєю смертю, великий англійський державний муж Остен Чемберлен приїхав з поклоном до колишнього свого професора з політичної паризької школи, Андре Сігфріда, наче хотів попрощатися зі своїми французькими приятелями. Андре Сігфрід є автором багатьох політично-економічних творів про Англію та її імперію, як теж автором студії, що саме появилася, про Канаду, де знаходимо і деякі цікаві замітки про українську канадську еміграцію.

Треба більше займатися своїми приятелями, ніж своїми ворогами — каже політична максима. Англія і Франція призначують до цієї діяльності найкращих своїх представників, бо політика є високим суспільним мистецтвом — vis magna.

Ми в театрі. Три стукнення за сценою і занавіса розсувається.

Розкішна пані Габі Морле в ролі молоденької 18-літньої княжни, яка довідується, збуджена зі сну, що вступила на престіл Великої Британії. Читачки і читачі "Діла" бачили паню Габі Морле і чули її голос у багатьох французьких фільмах. Читачки скажуть, що термін "розкішна" грубо переборщений, читачі мені притахнуть, бо якось так водиться, що жінки, які подобаються мужчинам, ніколи не подобаються жінкам.

З життя буковинських українців.

НАСЛІДКИ "ДЕМОНСТРАЦІЙНОГО" СВИСТУ.

Ми вже згадували про випадок на недавнім Шевченківським святі в Чернівцях. Той зворушливий молодик, який свистнув, щоб запротестувати проти відспівання державного гімну (ніхто дотепер з арештованих до цього не признався!), напевно не передбачував наслідків такого виступу.

Кажуть, що цей виступ мав бути солідарний. Мало свистати кількох молодих людей — але на "чин" рішався тільки один. І то не з "проводу", який з певністю вийде на волю, але один сирій рядовик. Невдатність таких демонстрацій не впливає додатно на нашу суспільність — а для сусідів є це доволі викинувана причина й нагода до дальших протипукарських "акцій".

Коли ми перед чужими "не сміємо стидатися наших невдач" та "змагати до гіршого, бо тільки так прийде до аміни" — то треба бути принаймні послідовними та не відхилювати, відрекатися хочби невдачного одного свисту! Був це один із чергових доказів моральної цінності монополізаторів, що використовують національні почування.

На Буковині є, правда, тільки такі численні реформатори. Їх доволі, щоб розкласти цілість поодиноких наших провідних установ. І не дивно, що ті установи ("Український Театр", Вид. "Час", "Козацтво", "Чорноморе" Спорт. Т-во "Довбуш", "Народний Дім", "Буковинський Кобзар", "Мужеський Хор" і т. д.) повикидали, або їм унеможливили працю, хосенну хіба для судів.

І цим разом один, може й необдуманий жест, один анонімний свист (асі його відпекуються) викликав наслідки, які відемно поділяли на наше і так ледви животноє національне життя.

Сходили по товариствах заборонені. Всі зацікавлені припинені. Навіть проби хору не сміють

На сцені пересуваються шорас то нові картини з життя великої королеви Англії та її вичання з німецьким князем Альбертом, її політично-домашній двобій (князь-муж бажав бути не тільки головою дому, але і провідником у державних справах), вибачливість королеви, як її муж залицяється до інших жінок, смерть князя (мімічні сцени без слів: королева цілує вбрання, що його носив її муж), акції королеви-старушки (характеризація обличчя артистки є мистецьким архитвором) святкує 60-ліття свого панування. Біля неї стоїть її син, славний Едвард VII. та її внук, Вільгельм II, цісар Німеччини, який опісля своїми бундучними промовами і вистовами зразив до Німеччини цілу англійську династію і цілу англійську нарід.

Значіння Англії у світі перетворилося — пише Андре Моруа*) — між XV-им і XVII-им століттям. В усях народах старовини і середньовіччя ці англійські острови, заслонені вічною мрякою, лежали на кінці світу. Вся політична і торговельна діяльність відбувалася на Середземному Морі. Щойно потім, як турки здобули Царгород і Колумб відкрив Америку, головно завдання пуританам, які втікаючи з батьківщини перед реалістичною нетерпимістю, поселилися на новому континенті — морські торговельні шляхи перенеслися із Середземного Моря на Атлантийський Океан. Від тоді Англія стала найдаліше висунутою морською базою Європи, а це був і початок її світової політичної кар'єри.

У XVIII-ому і XIX-ому столітті відокремленість від континенту дозволила Англії здобути імперію, бо Англія могла присвятити всі свої фінансові сили розбудові флоту. Острівне географічне положення пояснює частинно імперіальну історію цієї нації. Поява літаків є найважливішим і найнебезпечнішим моментом в історії Англії.

Моруа у блискучому й цікавому оповіданні переходить всі доби англійської історії, від французько-нормандського князя Вільгельма Завоюювача до Едварда VIII, який приневолений був залишити престіл.

"У день своєї абдикації, коли його брат вступив по нім на престіл під іменем Юрія VI, він звернувся до своїх бушних підданих з манифестом, у якому пояснював свій акт і стверджував у зворушливих словах свою лояльність суверену нового суверена.

God save the King although I be not he — нехай Бог спасе короля і тому я ним не буду — написав колись Шекспір у слову "Рішарді II-ім" — закінчує французький літописець історії Англії свою працю.

Юрій Студинський.

*) André Maurois: Histoire d'Angleterre (5 vols. Payot).

відбуватися. До "Нар. Дому" не вільно входить громадою — вхід дозволений тільки до вечора. Відкликано теж дозволені вже амат. вистави та концерти (одинока нагода для об'єднання ширших кол нашого громадянства, бо часописів усі не читають та не всі до УНП належать). Намічені свята Ольги Кобилянської та Миколи Лисенки мабуть вже не відбудуться.

Румунські націоналістичні щоденники, які дотепер вели заважну боротьбу проти "рутенізації" Буковини, підсилили свою "оборонну акцію" та вислали ні Буковину, мов до Абіссинії — своїх спеціальних репортажистів. Усі вони аміло викликають протипукарські настрої та захоплюють владу до нових репресій. А принаймніше оправдують продовження стану облоги та загострення цензури на дальших 6 місяців!

ЗБОРИ МУЖІВ ДОВІРЯ УНП.

УНП. відбула 4. IV. у Заставні збори мужів довіря. На зборах говорив посол д-р В. Залозецький, предсідник партії та ред. Сербинюк, секретар партії. В промовах підкреслено, що партія веде законну політику та бореться за привернення українцям загарбаних прав. Ця боротьба невимовно тяжка, бо ведуть її нерівні сили і тому свідомі буковинські українці повинні підтримати діяльність нашої однієї політичної організації.

Тільки об'єднаними силами можна поборувати постійно зростаючу агітацію кузистів та комуністів. Але теперішні обставини унеможливають партії скликати дальші збори на провінції і тому провід УНП звертається до своїх членів із зазивом творити по селах місцеві партійні комітети для ведення передвиборчої пропаганди.

На місце "Народної Сили", партійного органу, що його ще перед роком заборонила влада, підтримуватимуть акцію УНП щоденник "Час" та тижневик "Рада".

СТРАНК ГУЦУЛІВ.

Осередки промислу деревляних виробів на-ходяться на Буковині саме у сторопах, що їх за-селяють українці, здебільша гуцули. Через боль-шевицький демпінг та безпошадну експлуатацію Буковинських лісів упали ціни деревляних ви-робів. Ця обставина захопила промисловців та купців знизити внагороду „дешевих робітників“. А цими „дешевими“ є саме всіма використовувані гуцули. Їх тяжка робота обезцінилася всюди — у тартаках та на сплавах.

Сплавари гуцули створили свій окремий син-дикат з осідком у Вишніці, щоб домогтися по-ліпшення платні. Зрозуміла річ, що їх оправдані домагання відкинули жидівські промисловці. На це відповів гуцули загальним страйком (у всій долині Черемошу). Домагання сплаварів обме-жились тільки до суми 18 левів (кожого 75 сотників) за 1 куб. м. дерева, що його мають везти спла-вом здовж ріки Черемош.

Тому, що вже пора на сплав, а дотепер не прийшло до порозуміння між обома сторонами, що вже спричинило значні втрати для промислу, черновецький інспекторат праці вислав свого представника, щоб погодити обидві сторони.

З ДІЯЛЬНОСТІ ВИШНІЦЬКОЇ ГІМНАЗІЇ.

Вишніцька гімназія, що колись виховала ці-лі генерації свідомих українців із Буковини та на-віть із Галичини, стала тепер твердинею для ру-мунізації. Як відомо, колишній вишніцький повіт належить тепер до сторожинецького „жу-децу“ (адміністративна округа, менша від воє-відства, але більша від повіту), він заселений по-вільню 95 відс. українцями і звідси випливає „особливе завдання“ вишніцької гімназії: змінити „цей неможливий стан“. Що середню школу зрумунізували ще перед 10 роками, а недавно охрестили її ім'ям якогось молдавського воєводи (Петру Мушат).

Щоби зменшити сваволю „рутенських іре-дентистів“ рішили прибувши професори цієї шко-ли робити що-неділі поїздки з освідлюючими викладами для „зрутенізованих румунів“. Як зачу-ваємо, то разом із середньошкольними референ-тами підуть ще й товмачі, бо „гуцульське насе-лення ще відстає у просвіті — не знає держав-ної мови“.

Чи таке „патріотичне діло“ вдасться, не можна передбачити. Але ми вже чули не раз про такі експедиції, які заплановано все із захоплен-ням — а висліді їх були просто ніякі. Це призна-вала потім сама рум. преса.

Тому, що не все помагають такі заходи в краю треба їх закрити назавжди. Довідаємося, що вишніцька гімназія (в діяльності тепер середня промислова школа) рішила приготувати відповід-ний матеріал для вистави у Парижі. В тій цілі вже вібрано велику кількість гуцульських до-машніх виробів, що їх виставлятимуть у румун-ським павільоні „Народне мистецтво“.

Іронія долі хоче, що саме недавно минуло 25-ліття заснування вишніцької, колись україн-ської гімназії. Бувавши учні цієї школи задунали відсвяткувати це 25-ліття виданням відповідно-

„e - comp“

Українська Вирібня Радіоприймачів

доставляє

батарейні і мережні радіоприймачі найкращої якості на догодних умовах.

НОВИНА: Детекторні голосники на провінцію.

Замовляти безпосередньо у нашій крамниці, або письменно:

„e-comp“ Львів, ул. Синстуська 29, тел. 203-30.

го альманаха. Але наш буковинський загаль, що часто й радо жертвував на ріжні українські цілі за кордоном, не виконав цього завдання, хоч тут іде про пригадку, конешну не тільки нам, але й сусідам.

Зібрана сума за мала, щоб можна було ви-дати альманах, і тому рішено назначити цю суму

як ювілейну нагороду за написання оповідання, повісті або драматичного твору з визвольної бо-ротьби наших стрільців з буковинського „Гуцуль-ського Куреня“. Конкурсний комітет, що скла-дається з бувших учнів української гімназії у Вишніці, звернувся з новим закликом до нашого громадянства піддержати це діло.

Центр У. Н. Р. за кордоном

У РОКОВИНІ РЕВОЛЮЦІЇ.

Еміграційний державний центр У. Н. Р. вдав за підписами пп. Андрія Лівницького, як заст. Голови Директорії, Вячеслава Прокоповича, як прем'єра еміграц. уряду, та Ген. Шт. ген. Володимира Сальського, як військового міністра, — відозву, яку подано повзостю, як документ. — Ред.

Минуло двадцять років від того дня, в який повстала в Києві Українська Центральна Рада — перший революційний парламент вільної, від-родженої України. Український Центральний Ра-ді припало високе завдання воскресити в Укра-їнській Народній Республіці ту давню і славу Українську Державу, що зброєю хоробрих дру-жин і козацьких полків боронила колись честь, добро і волю Українського Народу. Ніхто інший, як саме Українська Центральна Рада перша від-новила перервану від часів Мазепи і Орлика збройну боротьбу України з її північним воро-гом Москвою, який наважився на Українську Землю, знизив її державність, рабує її багатства, підступною брехнею і жорстоким насильством скоює і кріпачить відний Український Нарід. Українська Центральна Рада відновила збройну боротьбу, яку згодом продовжував Головин, Отаман Симон Петлюра, а ми маємо закінчити світлою перемогою.

Українська Центральна Рада повстала з об-єднання найвірніших синів Українського Наро-ду, що своєї віри в Україну і праві для неї не зреклись за тяжкої доби царського режиму і до-несли цю віру до днів революції. Свідомі україн-ські патріоти були згуртовані в національних організаціях і до складу Української Централь-ної Ради ввійшли вибрані цих організацій — такий був початок Української Центральної Ради.

Це об'єднання найвірніших почало будити і гуртувати навколо себе приспані народні сили.

З маюї іскри національної свідомості Україн-ська Центральна Рада розпала великий вогонь всенародного руху. Воля Українського Народу — бути в своїй землі самому, без чужої опіки, повновласним господарем — поступово дозрі-вала, зосереджувалася і знаходила вислід в У-країнській Центральній Раді.

Скріплювана збудженими національними си-лами Українська Центральна Рада від домагань автономії перейшла до проголошення Україн-ської Народної Республіки, а IV. Універсалом скасувала назавжди те, що стільки нещастя і злихаги принесло Україні — її політичний альязк з Московщиною.

Від того часу Україна для нас є і завжди буде Українською Народною Республікою, самостійною ні від кого незалежною.

Від часу проголошення Українською Цен-тральною Радою IV. Універсалу, українці зна-ють, за що борються, чого хочуть, і знає про це світ. За здійснення ідеалів, проголошених Укра-їнською Центральною Радою, проливали свою кров воїни Армії УНР під проводом Головного Отамана Симона Петлюри; за незалежну Укра-їну пролила свою мужницьку кров сам вождь; за здійснення недовершеного боретсь далі вій-ськова і цивільна еміграція під проводом свого уряду. На здійснення національно державних ідеалів жде скутий і ограбований Український Нарід!

Саме тепер, коли наближається новий все-світній зудар, в якому не встоїться московсько-більшевицька імперія, як не встоїлась у світо-вій війні імперія царська, коли большевицькі естажи у смертельний страху за свою владу самі себе винищують, коли вже недалекий час розплати за кров нашої молоді під Крутами, за кров героїв, розстріляних під Базаром, за муки Соловецьких засланців, за смерть мідіонів, за-

ЛЕВ ЯСІНЧУК.

3

АМЕРИКАНСЬКА УКРАЇНА

у світлі „ПРОПАМ'ЯТНОЇ КНИГИ“.

Українською ідеєю пробувала „Свобода“ лікувати прикарпатських українців з їхньої не-дуги перекинчиста — все одно: до москалів чи до мадярів. Вона добачувала ціле лихе „в без-характерності закарпатської інтелігенції, головно закарпатського духовенства“, що в Америці — „між собою не говорило інакше, як по ма-дярськи і ненавиділо все, що українське, при-ймаючи навіть московщину, щоб тільки не своє-рідне“ (стор. 73). Не зайвим буде згадати, як то „Свобода“ заходила, щоб привернути всеціло до української нації українців з Прикарпаття. З тою метою виходила „Свобода“ якийсь час (від 1909—1912 р.) ще й окремо латинкою, по-словацьки. Своєю вірою і впертою послідов-ністю вона вивала віру в усіх тих, що не від-цураліся свого народу, що „американська Укра-їна може відіграти історичну роль“, коли всі українці об'єднуються. Вона промовляла прикар-патським українцям до їх чести такими факта-ми, що вже чейже 1830 р. закарпатський укра-їнець, Михайло Лучкай, видав у Пешті грама-тику живої народної закарпатської мови, а в 1831 р. видав проповіді, написані українською мовою і то коштом єпископа київського Любків. І ця мала Буковина, що то наїшла в „А-

стрії малошо пініше від Галичини, мала у „Сво-боді“ свого морального опікуна. Твори Юрія Федьковича завжди нагадували буковинським імігрантам їх прегарну сторону. Тому то й до редакторів „Свободи“ приїздили „ж ластівоч-ки“ від Данила Малаки.

... з Буковини,

Де Черемош, Прут шумить.

З сердець поклонні щирі“. (Ст. 71).

А вже Галичину трактувала „Свобода“ як ту частину Української землі, що поклонана віді-грати в історії нації провідну ролю. Тому думки про перевиховання галицьких імігрантів у ба-дьорому дусі, у свідомості мети, сили й засобів — лягли в основу ідей „Свободи“. Отже 1894 р. писала „Свобода“, що „нам треба оглядатися тільки на власні сили і навіть поради не питати в тих українців, що може в серці є ширими українцями, але в практиці є рабами, або є так стиснені політикою, що не можуть самостійно діяти“. Часопис поборював нашу по-кірливість і віру в цісарську ласку: „от собака вірність чужим не дає нам анкетати крашу долю, бо ми все тільки „прійдіте поклонімся“ співємо і співачи по дурному свою долю про-клинаємо“. (Стор. 79).

„Свобода“ живо цікавилась долею народу, хотіла в коментувала голосні й небували в цю му часі убивства в часі виборів чи страйків в Личкові, Горішньому, Чернівцях, Якісках, обго-ворює вбивство намісника графа Потоцького та каже: „Українські посли негайно анесли в Віді“

інтерполяцію. Міністри вислухають, жандарми дістануть нагороду і все буде добре. І так буде доти, доки нарід не візьме керми сам у свої ру-ки і з Габсбургами не зробить того, що зробив у своїй часі французький нарід з Бурбонами“ (стор. 86).

Щоб облекшити долю народу в Галичині, накликає імігрантів купувати в Галичині поде-організує „допомоговий фонд“ і згодом почи-нее підсилувати фонд „Рідної Школи“, на кур-си вищої освіти для Т-ва „Просвіта“, на бурсу в Горлицях, Надвірній, Стяноці, на приватні гім-назії і т. д.

Багато місця присвятила „Свобода“ подіям, відносинам і людям з Великої України. „Свобода“ старалася опіти в українців усього похо-дження віру, що „трицятиміліонний нарід не вмере, і не може амерти, хоч лоби то дуже ко-мусь цього бажалося“. „І якщо нас не шматува-ли і не розмежували, нічого „стїм“ утїм ми не поможе, бо всеж таки ми далі одні і той са-мий нарід від Карпат по Кавказ“.

Тим заходам треба приписати зріст свідомості, загальне об'єднання, перетоплення укра-їнців в один організм. І коли я в 1929 р. на од-ному вічу (у Мікляксі) кинув фразу, що ми о-дні нарід від Карпат по Кавказ, то приватний прикарпатський українець з місця пустив оклик: „А ми?“ І я поправився також з місця, додаю-чи без перерви: „Такий самий, як той, що живе за Карпатами від Татрів до Семигороду“.

(Далі буде).

морських голодом мужики, жінок і дітей, за мученицьку кров національного Вождя нашого, за всі страждання, що терпить Україна, —

уряд Української Народної Республіки нагадує Тобі Український Народ,

що Москва не тільки запобігла Українську Землю, а навіть убивши вождя України Симона Петлюру, не знищила Української Народної Республіки, бо її уряд і війська існують і досі, чепушно працюючи над визволенням України, що уряд Української Народної Республіки не лишився в своїй боротьбі самотнім, бо в тісній братерській злуці з ним борються за розвалення московської „дизаниці народів" і за визволення своїх країн уряди та еміграція інших, погноблених Московією народів, які разом з Україною творять більше ніж половину населення так зв. Східного Союзу.

Українці і наші брати кубанці, азербайджанці, білоруси, грузини, доңці, зиряни, інгерманландці, карелі, північні кавказці, татари, туркестанці і інші народи будять битися з Московією не окремо, як давніше, а всі разом!

Уряд Української Народної Республіки згадує Тебе, Український Народ, бути готовим до бою під славними прапорами УНР за остаточне довершення цієї справи, яку двадцять років тому розпочала Українська Центральна Рада.

СТАРОСТА МАЛІЦЬКИЙ ТЕРНОПІЛЬСЬКИМ ВІЦЕВОЄВОДОЮ.

Міністр внутрішніх справ призначив декретом з 14. квітня ц. р. повітового старосту в Тернополі Т. Маліцького віцевоєводою і доручив йому виконувати обов'язки тернопільського воєводи.

Львівський воєвода д-р А. Білик обійме урядування в суботу 17. ц. м. вполудне.

По широкому світі.

Німецький амбасадор при Ватикані зложив протест проти недавньої папської енцикліки.

Сіамський міністр війни заявив через радіо, що Сіам мусить зброїтися, щоби могли оборонитися перед Японією, яка колись скоче пізбити Сіам разом з британськими колоніями Гонконгом і Сингапуром.

З польського посольства у Мадриді евакуовано останніх 66-ох еспанців, що користувалися правом азилу. Їх вивезено за кордон.

ВАЖЛИВА ВІЗИТА В БІЛГОРОДІ.

БІЛГОРОД, 15. 4. ПАТ. Офіційна частина візиту турецького прем'єра Ісмет Інону і міністра закордонних справ Араса в Білгороді закінчилась вчора вечором. Ним раніше оба турецькі державні мужі покинули Білгород та відїхали оглядати Грасево, Сарасево і Дубровнік.

З життя Православної Церкви.

Волинська Духовна Консисторія, у зв'язку з ухвалою Св. Синоду з 27. лютого ц. р. в справі живих мов, дає таке висношення: 1) ця ухвала торкається виключно тих випадків, коли якась парафія захоче в майбутньому впровадити до

Великий
Театр

В СУБОТУ ПРЕМ'ЄРА

„ПРОФЕСІЯ ПАНІ ВАРРЕН“

Г. Б. ШОВА.

Великий
Театр

З ЖИТТЯ БІЛОРУСИНІВ У ПОЛЬЩІ.

ЗАБОРОНА НАЦІОНАЛЬНОГО СВЯТА.

Білорусини вважають своїм національним святом день проголошення незалежності Білоруської Народної Республіки в Мінську 25. березня 1918. р. У 19-ті роковини проголошення цієї незалежності відбулись дня 25. березня ц. р. святочні сходни членів Білоруського Національного Комітету та богослуження в церкві св. П'ятиці у Вильні. Білоруський Студентський Союз задумував улаштувати цього дня — подібно як минулими роками — прилюдну академію, але не дістав дозволу ректора вильнянського університету. Це перший випадок у діяльності цього союзу. Заборонено теж улаштувати академію білоруським пластунам при білоруській філії гімназії ім. Словачького у Вильні. Білорусини в Латвії теж мусили стриматись від подібних обходів у тому дні. Зате величаво випали національні свята білорусинів на Литві, Чехословаччині, Німеччині, Франції, Північній Америці і т. д.

РЕВІЗИ І КОНФІСКАТИ.

Дня 10. лютого ц. р. поліція перевела основну ревізію в домівці редакції „Білоруські Вісті" та у приватній помешканні редактора цього видання інж. Адольфа Клімовича. Поліція шукала за негальними листочками і забрала шкільності. З доручення прокуратора голова Білоруського Національного Об'єднання і б. редактор „Білоруської Криніці" Я. Позняк є від 27. лютого ц. р. під поліційним доглядом і мусить що тижня зголошуватися на поліцію.

Адміністраційна влада сконфіскувала книжку Ул.-Ільницького п. н. „Сон Гаврилі" і збірку поезій п. н. „Шум барани" — М. Василька. Обі ці книжки вийшли ще в 1929 р. Дня 24. березня ц.

р. влада сконфіскувала наклад І. ч. літературно-наукового тримісячника „Калосе". Того самого дня влада сконфіскувала часопис „Білоруська Криніца" (ч. 2.) за передрук статей з „Християнської Думки". Дня 28. лютого ц. р. влада сконфіскувала односторонню „Білоруська Доля", але окружний суд у Вильні відхилив цю конфіскацію дня 18. березня ц. р.

Городський суд у Вильні відхилив теж дня 25. лютого ц. р. рішення у справі припинення найстаршого білоруського часопису у Вильні „Білоруська Криніца". Прокуратор аголосив апеляцію від цього присуду. Часопис „Білоруська Криніца" виходить покищо як двотижневик.

ДО БЕРЕЗИ КАРТУСЬКОЇ.

До Берези Картуської відвезли двох білоруських діячів: С. Сняжа і Вежбіцького зі слов'янського повіту.

ПЕРЕПОНИ В ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.

Білоруське Національне Об'єднання започаткувало перед Новим Роком освітню діяльність у формі прилюдних відчитів, на які приходило численно білоруське громадянство. Однак же по двох відчитих влада не дозволила на третій відчит о. ред. А. Станкевича на тему „проф. М. Бровський і білоруський відродженський рух".

ЗАБОРОНА КАТОЛИЦЬКОЇ АКЦІЇ МІЖ БІЛОСІНАМИ.

В порозумінні з ординаріатом у Вильні білорусини-католики заснували Католицьку Акцію. Недавно дістали відповідь з Інституту Католицької Акції, що Католицької Акції для білорусинів не можуть затвердити. (В. Б.)

Шевченківське свято у Відні.

Заходом українських товариств та організацій у Відні улаштуємо 3. ц. м. Шевченківське свято у великій залі чеського дому, що її виповнила шість українців і чужинців. На програму першої частини склались: промова, пісні М. Лисенка і В. Барвінського та декламації з „Кобзаря" Т. Шевченка. Другу частину програми виконала драма „Тарас Бульба".

У своїй промові підкреслив д-р М. Залізний роль Т. Шевченка як національного пробудника і описав претепові промову ще раз по німецьки для чужинців. З черги співак М. Дула відспівав пісні: „Гетьман" і „Поля", а на домагаючи публіки ще дві пісні: „Черемоше, бра-

те мій" С. Людкевича і „Засумуй, трембіто" Нижанківського. Акомпаніював йому п-і Д. Каранович, акомпаніторка, як відомо, високої класи. Не диво, що публіка прийняла обох дуже тепло. Після того п-на А. Стельмах і п. М. Гандзюк віддекламували дуже вдало „Ой три шляхи" і „Калина" Шевченка.

Режисерія драми „Тарас Бульба" і технічна підготовка цієї вистави були всецільно в руках одної людини — п. Кобзеля, який виявився дуже добре з цієї задачі. На перше місце вибирався у ролі Валерія п. Гросс-Пігуляк. Його монолог та стріча з Андрієм викликали бурю оплесків між публікою. Слід теж признати, що її партнер в ролі Андрія студ. М. Припхан відіграв свою партію дійсно гарно. Його безпосередня гра була така природна, що зворушувала слухачів до сліз. У Припхана дійсно сценічний талант і гріх був би змарнувати його тим більше, що диспонує прегарним голосовим матеріалом. З ролі Остапа виявився студ. Б. Гавруник теж добре. Однак же любимою різнотипною публікою був п. Гросс-Пігуляк, який відтворив по мистецьки тип жиди Янкеля. В головній ролі Тараса Бульби виступив п. Ф. Мойса. Мова з нього чисто українська і зраджувала його довгий побут на В. Україні. З тяжкої ролі дружини Т. Бульби виявилась бездоганно п-і Грехова, подібно, як п. Я. Грех з ролі воеводи. Два вдатні і зовсім протилежні типи відтворили п-на А. Гандзюк, що відіграла роль першої дівчини й опися татарки. Слід підкреслити в неї добру вимову української мови, хоч виростає у Відні. Інші аматори відіграли свої ролі вдало. Гуртові сцени, крім сцени нападу козаків, співи і танці зробили на свою і чужу публіку велике враження. Свято закінчилось „Заповітом", що його відспівав мужеський хор під орудою п. А. Гнатюка, та національним гимном.

Свято принесло не лише моральний, але також матеріальний успіх. Одночасно виявилось велику консолідацію української колонії у Відні, що її слід зачислити в заслугу т-ву українських робітників „Громада", головною його секретареві п. Лушіві, бо йому вдалося притягнути інші українські товариства та організації до улаштування цього свята. Слід теж підкреслити заслуги членів комітету свята, що під проводом голови ради, д-ра Тарновського виявили велику діяльність і тому свято випало величаво. М. Г.

Голодові заворушення в Барселоні.

Велика доріжня харчі доводить у Барселоні до заворушень. В робітничій ділянці, в околиці ринку, вибралась юрба жінок, які пішли походом під палату уряду та домагалися знижки цін і нормального постачання харчів.

Така сама демонстрація відбулась минулої середі перед будинком департаменту ринництва. Радник генералітату Кальвет промовив до демонстрантів і обіцяв покарати тих, що неоправдано підносили ціни харчів.

НА ФРОНТАХ.

Національне командування повідомляє, що

Сіти Комінтерну на Близькому Сході.

В Палестині викрила поліція велику шпійську аферу.

В Тель-Авіві вбито відомого комуніста — Якова Цвангера; убивство має політичне тло. Його спрятали зі світа тому, що він забагато знав і був поінформований про пакування воєнного матеріалу зі ССРСР на Близький Схід. Цвангер шев нагло 10. березня, а його тіло наїшла полі-

ція при кінці березня в оливному гаю під Тель-Авівом.

Арештований араб Кадер признався, що убив Цвангера, що був донедавна повновласником Василя Загарова на полудневу Америку. В домі Севіта наїшла поліція тайну радіостанцію, тайні документи більшовицьких агентів і шлях, що вів з північці до довгого тунелю.

ЖІНОЧА СТОРІНКА.

Перегляд української жіночої преси.

Із задоволенням можна ствердити факт, що українська жіноча преса стала востаннє не тільки доволі численна, але й рівночасно дуже різноманітна.

Довгий час існував тільки один жіночий часопис, „Жіноча Доля“. Різні жіночі додатки при інших часописах з того часу були нетривалими, ефемеричними явищами. По кількох роках виявилось konieczним створити окремий часопис для сільського жіноцтва; таким способом powstała при „Жіночій Долі“ селянська газетка „Жіноча Воля“. Другою дитиною цього самого видавництва є „Світ Молоді“. Оба перші згадані часописи роблять серед широких мас жіноцтва велику працю. Праця ця виходить на добро і нашим містам і нашому селу, бо ці органи виховують наше жіноцтво до праці над собою, над своїми дітьми, вони змагають до того, щоб наша жінка прижилася до своєї долі, беручи за підставу найкращі зразки християнських чеснот.

„Нова Хата“ це журнал для українського інтелігентського жіноцтва, що поставив собі за головну мету бути суто практичним дорадником української жінки у справах домашнього господарства, домашньої культури, у справах моди, інформуючи рівночасно загал жіноцтва про всі важливі події загального і громадського українського життя. Журнал цей має велику заслугу в тому, що старається до всіх справ підійти з суто українського становища. Український дух в усіх ділянках, що ними піклується „Нова Хата“ це одна з найбільших заслуг цього видавництва.

„Жінка“ — це наймолодший з жіночих часописів, оснований як ідеологічний офіційний Товариства „Союз Українок“. Але змістом своїм „Жінка“ не захоплює великої частини читачок, бо є призначена переважно для жінок, що цікавляться фемінізмом, більшість якого є мало популярна серед українського жіноцтва, а часто теж присвячує свої статті чисто політичним питанням.

Дотеперішні спроби, щоб притягнути та зв'язати зі собою своїх примусових читачок як філіальні відділи та їх членів не дали позитивних вислідів.

Слід на тім місці згадати нововведений жіночий додаток при „Громадському Голосі“, що має за завдання служити жінкам радикальних поглядів.

Жіноча сторінка при „Меті“ є речником організованого католицького українського жіноцтва, яка поставила собі за ціль познайомити загал українок християнок з його завданням супроти українського суспільства.

Жіноча сторінка при „Ділі“ зроблена на лад знайомих жіночих додатків при великих закордонних денниках.

Цей короткий хронологічний огляд показує, що як на нашій відносині маємо вже досить поважне число жіночих видань, а це вказує на щораз більше зацікавлення жіночими справами і участь жіноцтва у праці над собою. Це булоб одно із позитивних явищ в нашій назагал не дуже вірадім житті.

Д-р Дарія Дзерович.

3 праці швейцарського жіноцтва.

Останніми роками помічається серед швейцарської молоді великий моральний занепад. Набирає це явище таких жахливих розмірів, що суспільство є тим затрівожене. Розпуста не омине і тої наймолодшої шкільної молоді, яка виходячи із шкільного будинку надібує часто явища, які навіть на нічній вулиці не повинні би траплятися. Проституція зовсім не криється по закутках, а сміло вадєть і вночі продажні жінки практикують своє ремесло серед молодих і старших.

Боротьба з тими явищами охоплює щораз ширші кола інтелігентного, навіть і міщанського громадянства.

Останніми часами взялися до тої справи жінки: Не маючи ще виборчого права, не покла-

дають швейцарки рух і в даному випадку виявили велику рухливість. За кілька тижнів зібрали жінки під петицією, яку подали вони президентові департаменту справедливості і поліції радників Бальмерові, 5688 підписів. За ініціативний комітет підписали дозволу такі видатні діячки як пані: В. Гені-Ру, Г. Гуг, Е. Роріх та панна М. Сіблін. Є на цій петиції коло 200 підписів жінок-виховниць, а решта то підписи людей з різних кол громадства. Радник Бальмер прийняв делегацію жінок у тій справі і подякувавши за добрий почин, приобіцяв зробити все можливе, щоб ті прикри явища побороти.

Швейцарська преса прихильно відгукнулася на цей почин жіноцтва.

3 нашої хроніки.

З життя Філії Союзу Українок Емігранток. У педілю 11. п. м. відбулись авенційні загальні збори Філії Союзу Українок Емігранток у Львові. Цьогодня загальні збори були відкриті від попередніх тим, що Центральний Союз Українок Емігранток у Польщі прислав на збори свою представницю в особі п. Наталі Холодної і після звітів Управы Філії та Редіційної Комісії п. Холодної поінформувала присутніх про життя українки в Варшаві та спроби організувати жінки-емігрантки по інших містах Польщі. Праця варшавських українки головно культурно-освітня та філіантропічна. Не маючи змоги користатися з різного роду українських закладів та впрям як не мають емігрантки у Львові, улаштувають собі навчальні українські реферати та сводили, щоб не відбиватись від українського життя. Визнали С. У. Е. належить до найрухливіших українських товариств Варшави. Обговорено на зборах також справу звільнення емігранток з галицькими жіночими організаціями, які перетворились через примір інциденти з галицьким Союзом Українок, а жінки емігрантки не задоволені, але де їм поставлено поважні вимоги. Філія Союзу Українок Емігранток у Львові продовжуватиме свою працю далі в напрямі філіантропічної акції, а головно в справі допомоги творим дітям, жінкам та колишнім військовицям.

В жіночій клубі „Народнього Мистецтва“ у минулий понеділок відбувся цікавий інформаційний візити релакторки Л. Вурачичової про з тературні видання за останній рік. Презентатка опинилась на окремих визначніших творах та подала їх оцінку. Двоху жінок після цього виступу не було, але гутірка при чаю була цього понеділка дуже оживлена. Поетеса Наталя Левицька-Холодна, яка при нагоді побуту у Львові, хотіла побути бодай коротко серед галицьких інтелігентних жінок воляла учась у цьому вечорі.

Присилайте передплату!

НАШ ДІМ.

ПАЛЬМИ.

Ми вже сказали нашим читачкам, що саме тепер прийшла пора пересаджувати пальми та подати склад землі, який найкраще відповідає раціональній годівлі пальм.

Та не лише саме пересаджувати рослини помагає у тому, щоб наші пальми удержали в найкращому здоров'ї. У зимовій годівлі пальми дуже часто хворіють. На із листочках появляються дупки, що творять жорсткі плями, які навіть можна згоряти з листочків. Це є грізний шкідник — знаменитий мшниця-таргак. Найефективніше він гнідється у сугликах насадки листків, звідки поширюється на інші листки. Коли його знайти виявляється на листках, а задираєте в сугликах, він охоче знову поширюється на всю рослину.

Щоб вигубити цього шкідника, треба ароматизувати залому кілька разів двоохроетним миляно-нікотинізовим розчином. Зрошувати треба при помочі розпидача, але з відомим разі не можна зрошувати рослини кропалом або витирати листки губкою. При зрошуванні пальми треба тримати погано, щоб рослина не доставалась поміж листки, а тимчасом не доходила до коріння, лише зрошувала самі листки пальми.

Миляно-нікотинний розчин робимо так:

У літрі води розпускаємо чотири дека сірого мила або звичайного мила до прапили. В іншій посудині чотири дека звичайного тютюну до злишки або дешевого мілкового тютюну (може бути і тютюновий порох) заливається однією літрою води на 24 години. Потому цей пилик перемішуємо через позолочений мішочок. Добутий нікотинізовий витяг заливаємо до розчину мила або напівки. Приготовану в цей спосіб рідинку треба зараз ужити. Коли хочете мати готовий запас рідинку на довший час, тоді миляний розчин та тютюновий витяг треба переохолодити в окремих пляшках, а в потрібі мішати відповідну кількість. Зрошувати пальми тим розчином треба переводити кілька разів у більш-менш 10-денних відступах. По зрошенні рослини розчином треба її по 24 годинах експонувати перетонною водою, найкраще дощовою.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ

СВОЮ РЕАЛЬНОСТЬ

АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?

ДАЙТЕ ОГолоШЕННЯ ДО
НАШОГО ЩОДЕННИКА

Практичні поради.

ДЕЩО ПРО МИЛО.

Мислємо милом щодня, але мало хто з нас задумується над тим, яке мило до чого надається і чому саме. Купуючи мило часто керуємось не тільки його ціною, але також і тим, чи воно приналежне в дотуку, запахом, або просто нам його хтось із знайомих чи навіть у самій такій крамниці порадив. Часом саме те мило, що нам його дуже хвалили, для нас є невиподобне. Але чому?

Отже є між милами навіть тодішовими великі різниці, головно з тим, кілька воно має соди та інших гостріших додатків. Звичайно ті мила, що є дешеві мають велику кількість соди чи шкідливого піночку, а це їм допомагає втратити плями з матеріалів, але також і поувати їх рівночасно. Відчуваємо що їх шкідливість часто і на власних руках, якщо милом таким милом руки бодай „а грубоша“. До однієї чи для дітей таке мило яке зовсім не надається. Тут треба брати головною чинном ті мила, які мають з собою багато тощу. Треба звертати увагу на свою шкіру чи вона перетовшлена чи суха і при виборі мила на обличчя керуватись головно тим, щоб шкіру не перетовшувати або не надто висушувати. Наприклад той, що має товсту шкіру не сміє вживати мил лінолінових. Мусимо пам'ятати також і те, що мила сильно наперфумовані не є доброго гатунку. Якщо надлишно доше мило лежати на відкритім повітрі то злих в нього вся перфума знайтратиться побачимо, що мило, як ми надідали добрі гроші часто є зовсім такого самого гатунку як і ті найдешевші. Мила д'явола доброго гатунку слабо перфумовані і звичайно також мають і слабу барву.

Добре мило пашаєт відразу при миттю. Не відчуваєте між пальцями ніякої перетовшости, а напашки маєте зрозуміти, що маєте руки маслом. Таке мило сильно пашаєт і малого кусня застачить дуже надовго. Найліпші мила — англійські, а найгірші перфумовані французькі.

Кількість ужитого мила вказує на культуру народу. Чим люди є добілавіші за чистоту і свою тілесну культуру, тим вони вибагливіші і з інших вимогах свого фізичного, навіть духовного життя. Мило є необхідним засобом при культурі тіла, а те, як його умімо вибрати, вказує і на наш духовний приналеж.

Кожна свідома господиня

1-2
вживає до печива
тільки дріжджевого порошку
і ваніліневого цукру та ароматів
коопер. „ПЛАСТ“

УСМІХ.

Усміх це наш найдорожчий скарб, але ми самі часто не доцінюємо його і навіть невідомі його сили, його значіння. Ось що каже один англійський поет про усміх: „Насолодою є дивитись, як багато можна досягнути усміхом. Ви усміхаетесь комусь, з той хтось усміхаетесь вам у відповідь і з одного усміху ви маєте два. А тому, що усміх може зробити стільки добра проганяючи турботи з серця, усміхайтесь, усміхайтесь, усміх має доступ всюди.“

Коли наші уста затиснуті від хвилювання, нехай на силу усміхнуться, а тоді наше хвилювання стратить свою гостроту, терпіння буде легше знести.

Якщо нас охопить лють, зробім велике зусилля і усміхнімсь, лють розвіється, аки ще накоїть лиха, а наша розсудливість набере значіння.

Усміхайтесь поважно, сумовито під впливом образів і приналежства.

Усміхайтесь до обов'язку, хоч який би він був неприємний.

Усміхайтесь майбутньому, навіть тоді, коли доля нам не усміхаеться, навіть тоді коли сучасність помирає і безнадійна.

І. Г.

СТОРИНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Великий детектив іде на пенсію.

Один із найбільших англійських детективів Вальтер Гембрук пішов на заслуженої відпочинок після 38-літньої служби. Тепер, коли він сидить спокійно у фотелі з люлькою і не думає вже над таємницями злочинів, які має розкрити, оповідає деякі свої успіхи. Його ім'я зв'язане з арештуванням знаменитого Сіднея Фокса, що вбив свою маму і Топаліса — гангстера, що своїми нападами наводив жах на цілу Англію і втік у гори Пенніт і з великим слаством при буллі вийшов у Дартмур.

Він перший zorganizував так звану „ударну патрулю“, що мала сміливим, негайним наступом приголомшувати злочинців. Його шефи не були прихильні цій думці, бо вважали, що на злочинців треба випадати мечами, з обдуманим планом, а не випадково, коли цілий відділ поліції перетрушує місто. Гембрук був тої думки, що zorganizованим наступом можна чистіше витягти на світло денне похованих винуватців. При одній такій операції повстала буря з громами і блискавками; бандити почали відкритий бій з агентами поліції, одного Гембрука ранили, але програли.

Від папіроски до злодія.

Гембрук має у своїх записниках списки найдивніших вигаданих імен, якими бандити, злодії та гангстери кличуть один одного. Ці „прізвиська“ — вигадані псевдоніми мають першорядне значіння для поліції, яка на їх підставі вишукує винуватців. Одного злочинця, що вживав завжди замість електричної ліхтарки маленької свічки на коробці з папіросів, відшу-

кав Гембрук на підставі таких коробок, які славний „Дурний Гаванна“ залишав на пам'ятку поліції на місці своїх крадіжок. Гембрук перелюкав усі трафіки і на підставі відтиску пальців на одній коробці ствердив, хто купує ці папіроски і як злочинець витягає.

Чекова книжечка.

В одній приватній хаті на передмісті Лондону пропала чекова книжечка. Тиждень по крадіжці прийшов молодий хлопчина як воячий однієї фірми до банку, щоб підняти вкрадених 200 фунтів. Банковець зателефонував до поліції. Гембрук казав воячому запровадити себе до тих, які післали його до банку. Були це два „знайомі“ Гембрука, які заявили, що відкупили цей чек від одного молодця на перегонях в Аскот. Той молодень представився як ірландський шляхтич-мільйонер і бізнесмени були певні, що роблять дуже добрий інтерес відкуповуючи від нього чек. Той молодень — відомий ошукунець дістав три роки в'язниці, але щиро сміявся при асуді з наївних, яких так умів „набрати“.

Гембрук уважав зворотним пунктом у криміналістичній момент, коли відкрили змогу пізнати особу на підставі П відтиску пальців. Усі фотографії не давали цілком певності, щоб пізнати злочинця. Коли злочинців усіх стригли і голили, тоді вони ставали подібні один до одного, — колиж вони запускали вуси та бороду, виглядали іншими. Він вірить у те, що радіо та телевізій зменшать число професійних бандитів.

Генеральна прем'єра піаністичної польської музичної комедії „Керів Полькініска. Гроссман, Желонська, Жабчинський, Зніч, Лешинський, Коврад та ін. Найліпша польська комедія теперішнього сезону.

НИНІ В АПОЛЬО

„ДИПЛОМАТИЧНА ЖІНКА“

Дивоглядні двобої.

Ді говоримо в жартах про двобій на постріл ганчірки, не знаючи, що такий двобій не був би таким дивоглядом, зваживши, що в житті були справді дивоглядні двобої. Навіть дотеп одного з членів малярського парламенту, який сказав, що вибирає як зброю до двобою гармату, блісне, дотепом славного німецького вченого Вірхова, який запропонував канцлерові Бісмаркові двобій на... ковбаси. Ціла історія виглядала менше більше так:

Бісмарк образився якимсь гострим словом Вірхова, який був його завзятим політичним противником і визвав Вірхова на двобій. Славний учений подав у своїй лабораторії якийсь клуночок і запитав:

— Як пізваний маю право вибрати собі зброю. Прошу цей клуночок передати канцлерові. У цьому є дві ковбаси. В одній із них є трихін. Хай його Експеленція візьме одну ковбаску, а я їм другу.

Двобій не відбувся, бо Бісмарк зрезигнував із такого оригінального способу сатисфакції.

Не менше комічний був теж двобій між відомим французьким критиком Сен Бев і філософом Дібоа в Парижі. Коли оба противники ставали на полі бою, пустилися з неба силний дощ. Тоді Сен Бев отворив зовсім спокійно парасоло і станув із пістолем в одній руці, а з парасолою у другій.

Коли секунданти запротестували Сен Бев відповів зовсім спокійно:

— Пан Дібоа може мене застрілити, але не може приневолити мене набратись катару.

Підчас цього двобою Сен Бев зранив у ногу філософа Дібоа і з триюмфальною усмішкою відійшов під отвореною парасолою.

Неменше комічний та одночасно трагічний був двобій двох білярдистів, які билися білярдовими кулями. Двобій закінчився дуже трагічно, бо один із противників ударив кулею так сильно другого, що забив його на місці.

ТЕКСТИЛЬНА ГУРТІВНЯ

порукає всілякі суковинні матеріали, що входять в обсяг баззатині то-варів з найліпших бельгійських фабрик на мужеські і жіночі одяги. Найнижчі ціни.

Ф ма Шимон Бляйх

Львів, вул. Казимира Великого 7.

608

Тел. 250-96.

4—10

Рентгенологія і перли.

Японські вчені хотіли облекчити своїм кра-ням томлячі й важкі дови перед рішаним при-стосувати рентгенове проміння. Всі морські живини будуть пересвілювати проміннями Рентгена, щоб ствердити до якої міри ці дрібні

живини надаються до ловлі. Покищо перевели такі експерименти в лабораторіях біологічно-го інституту в Токіо. Небавом поширять ці до-слідки теж і на морські глибини.

—o—

ВЕСНА 1937

Найновіші моделі плащів, костюмів і суконь у величезному виборі в нововідкритім магазині

Львів, вул. Ягайлонська ч. 8.

П. Т. урядовцям догідні сплати.

193

16—20

„BEAUTY“

Святочні бажання за посередництвом Діла

Подасмо Шановним Читачам до ласкавого відома, що як і минулими роками, з нагоди цьогорічного Великодня відкриваємо окрему рубрику святочних бажань для Вс. наших Читачів і Прихильників.

Надіслані бажання помістимо у святочній числі „Діла“. Кошти бажань: 2 золоті до розміру 15 слів та 20 сотиків за кожне слово понад 15 слів.

Сподіємось, що наше Шановне Громадянство використас цей дійсно вигідний і дешевий спосіб святочних бажань та з нагоди цьогорічного Великодня пригадається своїм дорогим і близьким своїмкам, приятелям, товаришам, знайомим і т. д.

Бажання, за які належитість просимо надіслати рівночасно з текстом, приймаємо до 28. квітня 1937. року.

КОМОРНИК НА ЛЕТУНСЬКОМУ МАЙДАНІ.

Приватний летунський майдан у Туссоні під Парижем опинився недавно в дуже скрутному положенні. Тому, що вигідніші гангарові умовини були у Версалю, багато власників літаків перенеслися туди разом із своїми літаками. Очевидно управа летунського майдану опинилася у доволі скрутному положенні, тим більше, що терен майдану був власністю приватної людини, яка домагалася точної влати комірного за парселю. Прийшло до того, що коморник хотів вложити на майдан арешт і звинити технічне адміністраційне улаження. Одначе завдяки інтервенції французького атроклобу до ліценції не прийшло. Прихильне становище французького міністра летунства Кога врятувало ситуацію, бо тепер на цьому майдані будуть відбуватися легкопідні курси.

КЛОПОТИ З ЧАЄВИМ ЛЬОНДОНСЬКИХ КЕЛЬНЕРІВ.

Льондонський союз власників готельової бранжі рішив на одному зі своїх засідань, виплачувати кельнерам постійну платню підчас коронаційних парад. Це рішення заборонило одночасно приймати кельнерам якенябудь чаєве, щоб закордонні гості невелили „жидівщину“ аржизня з Англії. На те не погодилися союзи робітників гастрономічної бранжі, бо вже сьогодні всі кельнери та інші готельові прислужники тишилися надією на багате чаєве. Кельнери виступили з домаганням до власників анулювати цю ухвалу. Перед кількома днями відбулись переговори між обома союзами, які остаточно поладнали справу чаєвого. Чаєве, яке даватимуть гості підчас коронації не буде примусове, тільки добровільне. Зате власники обізначили кельнерам платню на 10 при.

СЛІПІНГ У ВОЗДУСІ.

На льондонським летунським майдані відбувалася перед кількома днями проба лету велитенського літака, що його збудували техніки Армстронг і Вайтворт. Цей літак буде мотти уже небавом відбувати правильні лети на лінії Лондон-Париж.

Нова сталева птиця з крилами широкими на 33 м. osiąгає швидкість 320 км. на годину. Новий апарат можна обтяжити тягарем до 20 тон. В кабінах, які можна кожної хвилини замінити на спальні, можна помістити 42 особи пасажирів і 5 осіб обслуги. Крім цього є ще на літаку бар, лазничка і запасна кімнатка, яку можна в кожній хвилині замінити на ліжничу або фризьерську кімнатку. Правильну комунікацію при помочі цього нового сталевого велиття почнуть уже при кінці квітня. Цей літак привезе на коронаційні паради урядову, французьку делегацію та представників 18 часописів і пресових агенцій.

ЗАСМІЯВСЯ НА СМЕРТЬ.

Ньюйорський книговець Боб Майчезон розсміявся раптом підчас читання недільного числа одного з ньюйорських часописів. Сміх тривав кілька хвилин і раптом Боб повалився на землю. Його відвезли негайно до лікарні та він по кількадесятох мінутах умер на удар серця. Згодом ствердили, що Майчезон любився в різних порнографічних харизтурах. Купував він щодня цілі гори ріжних видань і часописів з порнографічними карикатурами. Одна з таких карикатур викликала сміотельний сміх.

Ревія чужих воєнних кораблів в Англії.

З нагоди коронації англійського короля Ю-
лія VI. дня 20. травня ц. р. відбудеться велика
ревія воєнних кораблів 17 чужих держав у
Лондоні. Кожна держава виславляє один кора-
бель. Найбільшим чужим кораблем буде арген-
тинський панцирник „Морено“ містоти 27.940

тон. Злучені Держави буде репрезентувати пан-
цирник „Нью-Йорк“ містоти 27.000 тон, Франція
лінійний корабель „Діверк“ містоти 26.500 тон,
Німеччину панцирник „Адмірал граф фон Шне“,
Японію кружлик „Ашігара“.

Горячкові доставки з Франції і СССР

ДЛЯ ЧЕРВОНИХ.

„Джорнале д'Італія“ статистичними данни-
ми виказує допомогу Франції та СССР для на-
вентійського уряду. І так від 15 до 20. березня
ц. р. вавенсійський уряд дістав 150 совітських
літаків, що їх складові частини перевезли до
Італії на 50 французьких літаків, що приле-
тали безпосередньо з Франції. В тому самому
асі спеціальна еспанська місія в Парижі вела
переговори про купно 124-ох французьких лі-
таків типу „Потез“. При кінці березня 17 боль-
шевицьких літаків, змонтованих у Франції, ви-
слано до Еспанії. 17. березня вислано з Туло-
ни 200 легіонських моторів до Барселони. То-
ту, що не вистало еспанських літаків при кін-
ці березня вислано з Тулози багато французь-
ких легіонів і механіків. Одночасно в Еспанії
створено багато легіонських шкіл. Доброволь-
ці до Еспанії виїжджають головню з Марсєй і

Тулози. З цього міста виїхало 6. березня 500
міліціантів. Добровольців вербують теж у Тан-
жері. Вкінці „Джорнале д'Італія“ подає ста-
тистичні дані про висилку воєнного матеріалу
до Еспанії літаками і кораблями.

УПАДОК ЧЕРВОНИХ ПРИПЕЧАТАЄ ПРОГРАНУ ЧЕРВОНИХ.

ЛІСАБОНА, 15. 4. ПАТ. В Мадриді відбу-
лись численні маніфестації у справі допомоги
баскам. Комуністка Пасіонарія у своїй промові
закликала до негайної допомоги, щоб біскай-
ський залив не дістався в руки національним
військам з фабрики зброї та високорозвинен-
ним металургійним промислом. Упадок Більбао
потягне за собою упадок Сантандеру та озна-
чає програму війни.

НОВИНКИ.

— Усі пані дають хемічно чистити і красити
платьє, сукні, костюми лише до своєї Механічної
Пральні „АТА“. Контори прийняття: Львів, ул.
Байхарська 21, Зелена 31, На Байках 15. 3—4

— Весняний сезон у Черчі. Весняний сезон у
Черчі починається 5. травня. Ті, що хоріють на
ревматизм, гіст, іскіас, залу перемену матерії,
шлункові, нервові та жіночі недуги повинні ко-
ристати з найдешевших ціл і найдодатливішого
часу лікування. Інформації: Управа Живци, Чер-
че, п. Рогатин. 642 3—10

— Вислад д-ра Івана Есіра. Заходом Україн-
ського Наукового Інституту в Берліні відбудеть-
ся в п'ятницю 16. ц. м. в год. 8. ввечерю у викла-
довій залі університету ім. Фридриха Вільгельма
вислад д-ра І. Есіра у німецькій мові на тему:
„Слово о полку Ігоревім та його вплив на полуд-
нево-славянські літератури“.

— Руханково-вокальний вечір Сянової Чайки.
Заходом учнів української державної гімназії в

Перемишлі, згуртований у спортовому кружку
„Сянова Чайка“, відбудеться в суботу 17. ц. м. у
власній залі „Руханково-вокальний вечір“ з ба-
гатою програмою. Орхестрою дирижує проф. Л.
Хиляк, хором Е. Фаріон уч. VIII. кл. Підчас ру-
ханкових точок гратиме орх. секстет учнів під
дир. Р. Федевича уч. IV. кл. При фортепіані Ю.
Подлуський Руханкові вправи веде Я. Мартиню-
вич уч. VIII. кл. Дохід призначений на будову ка-
юків водної секції Сянової Чайки.

— Тамара Вишнівська знов на екрані. Тамара
Вишнівська, наша молода фільмова артистка
накручує знов дві фільми: „Дівчата з Новоли-
пок“ та „Гільтайську трійку“. Інтерв'ю з артист-
кою, написане спеціально для „Діла“, помістимо
на днях. (КТВ.)

— Дитяча Шевченківська академія у Варшаві.
Заходами Союзу Українок і школи ім. Лесі Укра-
їнки відбулось у неділю 11. ц. м. Шевченкове
свято, якого ріжнородну програму виконала ді-
творя. На свято прибуло й багато родичів.
(КТВ.)

— Кудиш має дітиса людина? На днях коломийське староство наказало впродовж 5 днів за-
братись з коломийського повіту просвітнянському
організаторові і диригентові хору в Березові
Нижнім В. Кручківському, за „заколючування
публичного спокою“. Згаданий походить зі зба-
ражського повіту, звідки недавно мусів забирати-
ся на основі розпорядку про прикордонну
смуку.

— Протегування українців і жидів у коломий-
ській гімназії. Городський суд у Коломиї розгля-
дав справу М. Мілера, обвинуваченого за зневагу
директора польської гімназії Ст. Бороня. Коли
сестрінок Мілера не здав вступного іспиту, Мі-
лер написав до львівської кураторії та до міні-
стерства освіти у Варшаві листи, в яких закинув
дир. Бороню, що зі шкодою для польськості
протегує учнів інших національностей. Міністер-
ство відіслало листи до прокуратури, яка заскар-
жила Мілера за зневагу урядовця й знеславлення.
Підчас розправи дир. Бороня предложив статисти-
ку, яка є незвичайно цікава для відносин у
шкільництві. На зголошених до вступного іспиту
151 учнів, в тому 93 поляків, 48 жидів, 7 украї-
нів і 3 німців, здало 64 поляків, 27 жидів, 4 украї-
нів й 2 німці. Значить: не здали — 19 поляків,
21 жидів, 3 українців й 1 німець. Частини учнів
ще з того не прийняли, бо не було місця. Не при-
няли: 3 поляків, 15 жидів і 1 українця. Суд засу-
див Мілера на 8 місяців арешту з припиненням
виконання кари.

— Рятуймо наш елемент у Люблині! Пишуть
нам: Як до інших міст, так і до Люблина прихо-
дить багато наших людей з сусідніх сіл і тут
губляться серед чужинців і пропадають для нас.
Зараз біля Люблина є українські села, нпр. з Люб-
лином безпосередньо сусідує село Дратів, ціле
чиство українське; все його населення православ-
не з цього й інших українських сіл приходить
українці до Люблина шукати праці, стають на
службу як служницї і т. д. Все це люди мало сві-
домі, вони не раз навіть дивуються, коли чують,
що українці інтелігенти розмовляють по україн-
ськи і говорять до своїх дітей „по нашому“, „по
хахлацьки“. Цим напливом українським еле-
ментом повинні зайнятися і рятувати його від ви-
народження та деморалізації передовсім свідо-
мі українські ремісники в Люблині (а маємо тут
такі!) і заложити може при церкві при Руській
вул. якесь товариство й гуртувати в ньому ро-
бітників і слуг.

— Новим бурмістром Ярослава вибраний д-р
Станіслав Сяра, як наслідник покійного Сера-
кевича.

— Сухоти в тернопільському повістві.
Урядовий викіз заразних недуг у тернопіль-

Д-Р РАЙНГАРД АВГУСТІН

АРТИСТ МІКАДА.

Відомий мандрівник і дослідник Да-
левого Сходу описує одну із своїх
численних пригод, що варті найкращого
описання.

Вже від 1920 до 1923 р. наводилася південна
частина Манджурії в японських руках і була
зовсім японізована. У моїх мандрівках по півден-
ній Манджурії я мав нагоду побувати у чисто
японських містах; на горах панували японські
святині віри шінто; на вулицях я зустрічав цілі
громади японських прочан, що мандрували до
престолів корейських святинь, святинь північ-
ної Манджурії та південного Китаю. Таким ро-
бом увесь японський світ переселювався в мініа-
турі на континент.

Найчастіше подибував я на мандрівці те-
атральні трупи, що переходили з одної місце-
вості на другу і виводили на примітивних сце-
нах старовинні японські легенди та відомства.

У одній маленькій містині я взяв собі кім-
нату в одному японському заїзді. Крізь паперові
стіни чув я одного вечора гутнявий голос ді-
вчини і шепоти якогось чоловіка. Нараз затягла
дівчина якусь своєрідну пісню, так ніжно і со-
долько, що в мені виринув мимоволі спомина про
нижній гарний голос, який я кілька років тому
чув в одній будівській святині в Корей. Тоді
дошка одного японського шінтоського свя-
щенника, в якого я був у гостині, танцювала пе-
редімною святині танок, при чому заспівала
якусь старовинну пісню, що глибоко мене за-
увишила. Дівчина була неземно гарна, незвичайно
ліжна, з очима повними глибини та краси. Не
можна було надивитись на неї: її рухи мали
в собі щось корейського, вона була жрекинею
шінтоської святині.

Коли я так заслухався у спів дівчини у цьому
заїзді, мене охопило щораз сильніше бажання
познатись на діличку. Я мав враження, що цей

голос дуже подібний до голосу молодої жре-
кині, з якою я познайомився перед роками. Та
тут дівчина співала веселу, легку пісню, а тоді
дошка священника — дуже поважну, повну ме-
лехолійної мелодії.

За якийсь час зійшов я вниз до „чайні“ за-
їзду, де чай розносили гейші. Коли я ввійшов,
зупинився здивований. Перед маленьким чайним
столиком клячала та моя колишня жрекиня і на-
ливала своєму сусідові чай. Я пізнав її відразу,
дарма що вона не мала вже високої зачіски
жрекині, тільки буйне волосся, повязане на ар-
тистичний лад. Її рухи мали все ще в собі дещо
аристократичного і голос її мав поважний звук.

Та ще більше мене здивував її товариш: це
був один з тих неробів-волоцюгів, яких можна
скрізь подибати на японських островах. Вони
не мають ніякого заняття, викручуються від
усякої роботи, мандрують як бурлаки з місця на
місце і заводи мають з чого жити. Їх можна
пізнати на перший погляд.

Яким робом дошка такого священника по-
пала в товариство такого волоцюги? Про це я
небажком довідався. Коли я підійшов до О'Куніс
— так звалася дівчина — вона пізнала мене не-
гаймо. Спершу вона здивувалася, але зараз
заволоділа собою і представила мене своєму во-
лоцюзі, доречі — дуже гарному, з інтелігентним
виглядом, кажучи: — Це Санца Наґоя!

Санца дивився на мене нахабним поглядом
справжнього бурлаки, а О'Куні зараз опомла-
дому, при яких обставинах я з нею познайомив-
ся. Коли він почув, що я бачив її в ролі жрекині
у святині, він зайшовся несприятним сміхом.

Обидвоє запросили мене до свого стола і то-
ді О'Куні оповіла мені свою історію. Було якесь
більше свято: до святині ввійшов отой бурлака
і вона в ньому пристрасно закохалася. Свято
тягнулось кілька днів; за весь той час її ви-
браний приходив щодня до святині, а коли вона
скінчила свої обов'язки, рішила, що втече з мо-
лодем і піде з ним на будишнє життя.

Але треба було з чогось жити, тим то О'Куні
виступала скрізь, де вони зупинялись, як тан-
цюристка і співачка. Вона вчила теж свого то-
вариша подорожжю театрального мистецтва і під-
готувала його до кількох простих ролей. Тепер
вони виступали у спільних сценах, зображуючи
японські легенди, давали усміх образи і цим за-
робляли досить добре. Їх виступи цікавили гля-
дачів тою новою, що на сцені виступала жін-
ка, бо досі жіночі ролі в японському театрі гра-
ли чоловіки.

На другий день я наняв собі візляка і поїхав
далі до корейського кордону, а закохана пара
пішла пішки.

Два тижні пізніше я здивав їх знову в од-
ному корейському містечку. Вони їздили ки-
тайським возом. Тепер їздив з ними вже другий
волоцюга.

Вони прийняли цього третього як свого
спільника, щоб мати змогу виставляти на сцені
песи з трьома особами. Я зараз помітив, що
Окі — новий волоцюга — сильно закоханий у
чудову О'Куні. Ми знову мешкали всі разом в
одній гостинниці.

Одного вечора чув я крізь паперову стіну
шепотливий голос Окі, що божився перед
О'Куні на всіх богів, якщо він не може без неї
жити і нинішній її втекти разом із ним. Він
хотів вернутись до Японії, де обіцявав їй сла-
ву. Санца Наґоя не було тоді в хаті. Я чув, як
О'Куні відповіла, що любить Санцу і що вона
разом із Санцою відіде без Окі, коли цей не
перестане її переслідувати своїми освідченнями.
Нараз запанувала тиша і я почув лиск цілунку.

Нараз я почув, як паперова стіна в сусід-
ній кімнаті розсунулась з цілою силою і вслід
за тим проникливий голос Санци, наче якого
хвижака: „Цього я тобі не дарую, паллюко!“
Після цього я чув шалено двох людей, плач
О'Куні, якесь хрюпіння здуреного горла і за
якусь хвилину тихий голос Санци: „Тепер мо-
жемо їхати далі. О'Куні!“

В суботу 17. квітня 1937 р. відпраляється в год. 8-й раз в АРХІКАТЕДРАЛЬНІМ ХРА. МІ СВ. ЮРІЯ

Поминальне Богослуження з ПАНАХИДОЮ

за Померлих Членів Надзирної Ради, Дирекції і Службовців Земельного Банку Гіпотечного Сп. Асоц. у Львові на яке запрошує Дирекція.

скасову воевідстві за лютий і березень подає велику кількість занедажних і смертей наслідком сухіт. За один лише тиждень зголошили 53 випадків сухіт, із того 31 смертних. В інших тижнях 10 смертей при 14 зголошених випадках в одному тижні і т. д. Інші зарази ведуть дуже незначні. Зате занотовано за 5 тижнів 17 випадків запалення мізкових оной із 7 смертними.

— Хто виграє на лотерії? В нинішнім тижневій Класової Лотерії апали такі більші виграші: 75.000 зол. на ч. 58488; 15.000 зол. на ч.: 157367 162703; 5.000 зол. на ч.: 1239, 10066, 29663, 75204, 2.000 зол. на ч.: 11593, 53560, 58158, 84714, 145745, 1.000 зол. на ч.: 45539, 78193, 154107, 157706, 171775, 185189; 500 зол. на ч.: 3244, 19304, 42257, 46883, 48095, 58347, 127424, 127960, 135888, 141181, 142796, 188911, 400 зол. на ч.: 52238, 56877, 61489, 68300, 84983, 110407, 116659, 137459, 151711, 170689.

— Підготовляється новий великий твір. Як довідаємося, Український Видавничий Інститут приступив уже до підготовки видання 2-томової „Книги Здоров'я“. Цей у нинішніх часах дуже потрібний твір має обіймати понад 1.000 сторінок та буде мати коло 1.000 ілюстрацій. У склад редакційної колегії входять: д-р. Василів, гол. ред. д-р Кордюк, заступник ред. д-р Бурачинський, д-р Максимонько, д-р Музика, д-р Панчишин, д-р Подолинський і д-р Філас. Крім того до співробітництва запрошено 50 найвизначніших наших лікарів з краю і закордону. Склад редакційної колегії та співробітників дає запоруку, що намічена „Книга Здоров'я“ не тільки буде першим великим у нас того роду твором, але й рівночасно щодо опрацювання і вартості рівнозначним твором з аналогічними заграничними виданнями. Поруч великого „Атласу України“, якого друку закінчується в найближчому часі та поруч 2-томової географії України і 2-томової Сіль-

Чути було, як О'Куні складала свої речі, як Саша підійшов навшпиньки до моєї кімнати і відсунув частину стіни. Та я прикинувся, бачу, сплю у темряві і не чув нічого. Саша та О'Куні відіхали.

На другий день уранці господар повідомив мене, що прийшов Окі відбито у своїй кімнаті. За тою парною і сід застиг.

Чотири роки пізніше я приїхав до Токіо і дістав почесну карту запроси від одної японської письменниці на виставу імператорського театру. Мали виставляти драму з життя попереднього імператора. Головну роль красуні-княгині Йогої грав по мистецтві визначний артист імператорської трупи. Японська письменниця похвалила мене:

— Це Наомаса, наш найславніший актор. Раніше він знався Саша Нагоя.

Я адрігнувся: „Саша Нагоя?“

— Чи ви знаєте його? Ніхто не знає його минушини. Чи ви може чули щонебудь про нього?

Я замовчав, а по виставі кавав себе замельдувати Намає. Коли я станув перед артистом, що дістав найвищу почесність від мікада, я майже не пізнав колишнього волоцюгу. Я мусів пригадати йому свою особу. Він пригадав собі мене і запросив мене до свого вибагливого помешкання. Тоді сказав мені: „О'Куні та я мандрували довгий час по Кореї, поки не діїшли до Японії. О'Куні була моєю вчителькою. Усе, чим я є тепер, такий, як ви мене бачили на сцені, я завдячую О'Куні. Вона померла. Два роки тому дістала на сцені серцевого удару“.

І по ханзін мовчанки додав:

— Ви, сподіваюсь, не зрадите мене, ким я був і як я тоді позбувся свого суперника. І так ніхто нім не повірив би!

Щойно тон останніх слів пригадав мені зовсім голос давнього волоцюги.

Піоєка. аб.

сько-Господарської Енциклопедії — це буде четвертий з черги великий твір, що враз зі згаданими виданнями теоретичне цінний вклад Українського Вид. Інституту у нашу загально-культурну скарбницю.

— Ще одна спортсменка змінює пол. Польська арешта принесла сенсаційну вістку, що відома польська аматюнка Софія Сменткіна рішила піддатись лікарській операції, яка остаточно змінить чи пак устійнить її пол. Походить вона з Каліша, де працювала у фабріці фіранок, де теж ставала перші кроки у спортовій кар'єрі. Вже адала мала вона нахил до різних мужських спортив, як футбол, думання і т. д. На гриші перебувала вона майже завжди у товаристві хлопців. До Варшави приїхала вона перед 3 роками. Сменткіна має тепер 25 літ та імовірно муситиме після операції відбутися військову службу. Цікаве, що ости Сменткіної були завжди гірші, як її суперниці 100-процентової жінки Марії Класовської. Сама Сменткіна рішилась зовсім добровільно на операцію і зовсім не бентежиться, що після цієї операції стане мужчиною.

— Буревій над Бродами. Над Бродами та околицю лютував у середу 14. ц. м. вчором страшний буревій. Перелякани мешканці не могли спати, бо буревій позирив багато дахів, висок з крампиш, повіривав з корінним дерева та пошнися телефонічні і телеграфічні проводи. Буревій вірвав теж дах магістрату. Школи в місті дуже великі. В недалекій Пониківі хвилі у ставі розірвали гать і затопили село та поблизькі поля. Швидко акція пожежної сторожі і війська врятувала людей так, що жертв у людях не було; зате школи величеські.

— Присуд у процесі за протижидівські заворушення у Мінську Мазовецьким проголосив в середу 14. ц. м. варшавський окружний суд. На лаві підсудних засіло кільканадцять молодих людей і одна дівчина, яка грала роль провідниці. Під час процесу переслухали 30 свідків, головню поліцаів із Мінська Мазовецького і пошкодованих жидів, які півзавали винуватця. Після процесу суд проголосив вирок, яким 10 підсудних звільнив від вини й карі, 4 підсудних засудив на кару 6 місяців вазниці, яку підсудні відбули вже у слідчій арешті. Одного малолітнього підсудного засудили на замкнення у домі поправи з припиненням виконання цієї карі.

— Скандальні відносини у варшавській школі. Польська преса пише, що у приватній народній школі ім. К. Вербімея викрито скандальну аферу. У школьній канцелярії при вул. Огородовій ч. 13 відбувалися оргії учителів та учительок і 14 та 15-літніх дітей. Жінки ввозили стигали молодих хлопців, де доводило до скандальних оргій. Виявилося, що багато хлопців венерично ведужих. Кураторів веле слідство.

— Річні вісти. У Семтіні (Чехословаччина) трапився вибух у фабріці стріляного пороку. Три будинки вилетіли в повітря. Чотирьох людей убитих і 8 ранених. — Пошесть чуми, яка вибухала в китайській провінції Фукиен, набрала величезних розмірів. Досі захопила вона вже 8 округ. — На кораблях американської воєнної флотії зайнятазовали новий, недавно винайдений апарат т. зв. „радіоплунгун“. При допомозі цього апарату можна устійнити положення ворожого корабля і точно слідкувати за всіма його рухами.

3 нових видань.

ОЛЕНА БЕРЕЖНИЦЬКА-БУДЗОВА: Квіти — прикраса наших кімнат і балконів. (Годівельний порадник). Львів, 1937.

Накладом рухливого видавництва „Нова Хата“ виїшла як число 1. Бібліотеки „Н. Х.“ книжечка, написана проф. Оленою Бережницькою-Будзовою: „Квіти — прикраса наших кімнат і балконів“ (76 стор., 8"). Авторка подає загальні основи плекання вазонових рослин у мешканні та їх розмножування, відаєк подрібно обговорює годівлю найпопулярніших вазонових рослин, плеканих і для краси листя і для цвіту. Окремі уступи присвячені питанню, наскільки годівля кімнатних рослин дає погодитися з вимогами гігієни, а також декоративному значінню рослин у мешканні. Останній уступ присвячений плеканню рослин на балконах. Ціла книжечка написана гарною мовою і подає у зякакій формі вказівки, а яких вичуваємо, що авторка, поруч відповідного теоретичного підготування, черпає їх здебільша з криниці власного досвіду, чого найкращим доказом є поміщені в книжечці 9 фотографічних знімків з власних культур авторки, що не лише вказують на здоровий вигляд плеканців, але і вряжають уповні артистичним уянням зовсім простих мотивів. Оборотка книжечки та численні

вкладики і вітетки, рисовані арт. М. Бутковичем, додають добайливо виданій публікації особливий принади.

Ця гарна й недорога книжечка повинна зватися в руках кожного аматора квіт. Визначтву слід побажати, щоб небавом видали цінний підручник про плекання квіт у горщиках. Ю. М.

Останні вісти.

ВІЗИТА НІМЕЦЬКОГО АМБАСАДОРА У ВАТИКАНІ.

ЧІТТА ДЕЛЬ ВАТИКАНО, 15. 4. ПАТ. Німецького амбасадора при Ватикані фон Бергена прийняв нині кардинал Пачеллі. Це перша візита німецького амбасадора по оголошенні папської енцикліки у справах католицької церкви в Німеччині. Виходить, що німецьку ноту Ватикані вручив радник амбасадора, а не амбасадор. Він висловив зміст німецької ноти. Німецькі кола сумніваються, щоб дійшло до відкритого виб. фон Бергена.

ОБЕДНАННЯ КОМУНІСТИЧНОЇ І СОЦІАЛІСТИЧНОЇ ПАРТІЙ У ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ, 15. 4. ПАТ. Комуністичний щоденник „Л'Іманіте“ повідомляє, що в середу відбулось перше засідання уніфікаційної конференції комуністичної і соціалістичної партій. На даній комуністичні делегати домагались швидкого об'єднання обох партій. Соціалістичні ж, що не було ніякого спротиву соціалістам.

МАРШ. ЕГОРОВ ШЕФОМ Г.П.У.З. Військова диктатура в СРСР.

До Риги надійшли вісти, що шеф советського генерального штабу марш. Егоров призначений комісарем внутрішніх справ на Мисі Ежова. Якщо ця вістка правдива, то вона означає прихід диктатури червоної армії в СРСР.

МУСОЛІНІ ПОЙДЕ З ВІЗИТОЮ ДО НІМЕЧЧИНИ.

РИМ, 15. 4. ПАТ. Закордонна преса пише, що Мусоліні по стрічі 22. ц. м. з канц. Шустером у Венеції відлетить до Мінхена, щоб реанітувати канц. Гітлера. У зв'язку з цим всі кола італійської кола стверджують, що прем'єр Геріг під час своєї останньої візити в Римі просив Мусоліні до Німеччини і нині канц. Гітлера. Мусоліні прийняв запрошення, одначе рішучість ні місцевості стрічі ще не визначили. Італійські кола здогадуються, що Мусоліні відіде до Німеччини в літі або з початком осені.

ЗАБОРОНА І-ТРАВНЕВИХ ОБХОДІВ В ЯПОНІЇ.

Міністерство внутрішніх справ повідомляє губернаторів усіх провінцій, що в дні 1. травня заборонені всі обходи і демонстрації. Губернатори дістали доручення точно виконати цей наказ.

Зі судової салі.

Дня 13. ц. м. відбулась у городській суді Рівному карна розправа проти Миколи Ващишина, 28-літнього селянина з села Обарова біля Рівного. Прокуратор притягнув підсудного М. Ващишина до відповідальності за провину зі ст. 170 к. з. (поширюваня фальшивих вісток, що можуть викликати публічний неспокій). Цієї провини — крім акту обвинувачення — підсудний допустився таким чином, що продав книжечки п. н. „За рідну землю“, що їх видало Українське Національно-Демократичне Об'єднання у Львові в 1936 р. Є це переклад двох статей зі „Свободи“, а саме: д-ра Ст. Бараня п. н. „Народ без землі — риба без води“ і З. Порця п. н. „Голод землі“. Оба автори обговорюють справу колонізації українських земель у Польщі. Саме ці книжечки — кажуть обвинувачення — обіймають неправдиві вістки та підбурюють населення проти польської держави. Підс. Ващишин ствердив, що дійсно продав кілька згаданих книжечок у П.Н.К. УНДО в Рівному у Василя Ярмолюка до розпродажу. Чого і визнає, що книжечки „За рідну землю“ є легальні та не містять ніякого підбурювання проти держави. Неправдивих відомостей про колонізацію не поширював.

Всі свідки, крім поліції, зізнавали на користь підсудного. Один зі свідків Микола Грох — на запит судді, чи підсудний при продавці книжечок поширював вістки, що зі с. Обарова

агада має вислати всіх „русінів“, а на їх місце спроводити поляків, відпові: Дійсно я чув, що всіх українців, мешканців с. Обарова виселяють на Полісся на піски, а на їх місце спроводять мазурів з Польщі, але ці вістки чуя я від лісничого в лісі і від інших поляків-осадників, які хвалилися, що скоро українців повинні відвезти на піски. Від підсудного таких вісток я не чув.

Прокуратор домагався строкої кари ще й тому, що підсудний є національно-свідомою людиною, є бібліотекарем і секретарем „Прогресивської Хати“ в селі і не міг не знати про державного змісту книжечок.

Оборонець підсудного адв. Башинський (полк), хоч у Рівному є кілька адвокатів українців) у двогодинній промові вказував на основі зізнань свідків, що підсудному не доказано вини і що конфіденційні вістки можуть бути неправдиві. Підкреслює, що командант станиці поліції взагалі не знає, що це за партія УНДО і т. д.

Суд засудив М. Вашишину на 10 місяців в'язниці і 50 зол. судових коштів. Низький вирок кари суд мотивував тим, що підсудний не був караний. Одночасно skonфіскував книжечку „За рідину землю“. Щодо того, що цю книжечку інші свідки продавали (В. Ярмолюк), то суд ставив на становищі, що це зовсім що іншого.

Відозви й комунікати.

ПОКЛИК МУЗЕЮ „ВЕРХОВИНА“ У СТРИУ.

Управа музею „Верховина“ у Стрию звертається до громадянства Стрийщини, Миколаївщини, Житомирщини, Журавенщини, Волинщини, Довбушщини та Калущини з гордим проханням зайнятися в передсвятковому часі збиранням писанок для збірок нашого музею.

Писанка — це поруч виникло одно з найбільш багатих народнього мистецтва. Особливо давні писанки кривуть у собі великі мистецькі цінності. Безумовно араз із господарським та суспільно-культурним розвитком нашого народу ширше займають старі, мистецькі форми писанок і або пропадуть зовсім, або підпадуть впливом не раз дуже некорисним. Муємо передовсім оберегти по змозі давню красу, що була оберемком в писанках.

Управа бажає передовсім дістати до музею а поодинокі олі писанки, писані на старий лад. На не хочемо повертати увагу тих, що пишуть; висвітлює цю справу на місцях буде ділом нашої сільської інтелігенції і тих селян, що ведуть громадянську роботу. Треба звернутися до старих жінок, бабусь, щоб, коли самі не годні вже писати по давньому писанок, сказали своїм дітям та внукам, який вір та як його писати.

Але й нові писанки, писані на новий спосіб, кривуть у своїй мистецькій формі багато переваг над старим селянським населенням останніх десятиліть, що в свій азамані. Давні мотиви вказують на вплив Наддніпрянщини чи Волині, Гуцульщини чи Лемківщини, деякі моменти вказують на ті пороків, що й мали писарки в часі світової війни і по війні, шир. голубий жалючий колір. Б тож багато ознак, що вказують у мистецькій народ, насильки державницька, національно-політична думка зросла в душу нашого народу. Отже не тільки ті писанки, що витримують пошлу мистецьку кривку, але й нові, що не втратили, а змінили для нашого побуту і народної культури, становитимуть цінний набуток нашого музею.

У справах, аніжати в доставку експонатів, просимо звертатися на адресу: Музей „Верховина“, — Стрий, Ринек 27, Дім Народної Торговлі.

Дописи.

СКАЛАТ.

До відома компетентній владі КО.П.-у. Дня 4. п. м. два делегати П. С. К. у Скалаті виходили на загальні збори до сіл Волки і Кошани, позначених у надграницькій сумі. На приказ пор. Коваловського з Калагарівської обид делегатів придержано і чергового дня етапами від станиці відправляно аж до Підволочиська. Тут в їхній присутності відбувся суд над ними. Надвечір 6. п. м. обох делегатів звільнили. Слід зазначити, що один з делегатів П. С. К. дир. Ференц мав т. зв. персонний пас. щоб дозволити перебувати в надграницькій сумі і навіть зголосив свій приїзд до Кошани та-кошомлю командантові станиці К. О. П. На зажажати на де, також і його придержали під замітом, що він не зголосився в Калагарівці у пор. Коваловського. До-сі аж адміністраційні аж військова влада такого зго-лошення не вимагала. Отжею дорогою просимо Укра-їнську Парламентарну Репрезентацію інтерв'ювати з адміністраційними військовими чинами.

у військовій адміністрації. У зв'язку з притриманням делегатів П. С. К. переведено у мешканні реліжі, причому заарештовано м. з. книжку „Договір в Давіном“ з-на „Червона Калина“.

Чи насправду й це нарігидне? Повітське староство в Скалаті дня 11. III. п. р. позарало Миколу Трушаків у Скалаті грошом 30 зол. із звинком на 7 днів арешту за те, що він у вільних хвилинах на прохання родичів давав лекції 5-ом дітям у повилітньому віці. Староство уважає, що це є велика приватної школи без концесії.

ДЕЛЯТИНЩИНА.

З просвітільного життя Делятинщини. Дня 11. п. м. а год. 3-й пополудні в селі Угряйбанку відбувся загальні збори філії „Прогресивної“ в Делятині. Збори отворили і проводили ними голова філії д-р О. Назарюк. По прийнятті відчитаного протоколу а попередніх зборів звіт із діяльності філії сказали: д-р О. Назарюк та організатор Дмитро Федик. Збори відбулися при співучасті 24 делегатів і 30 членів філії. З звіту присутні довідалися, що філія об'єднує 20 читальних на 22 адміністраційні громади, отже в деяких громадах є по дві і навіть по три читальні. В останнім році відновлено читальню „Прогресивної“ в громаді Луг. Філія вела канцелярію і адержувала постійного організатора. Пороблено заходи до оснування читальні ще в 3 місцевостях чи пак приєднанні інших громад. Відділ філії відбув у звітовім році 10 засідань, організував 6 повітових з'їздів у Делятині і відбув 6 конференцій з представниками читальні, укладив 5 повітових свят при активній співучасті 9 читальні повіту. За ініціативою філії „Прогресивної“ в Делятині пороблено заходи у справі укладення „Свята Гуцульщини“ в честь Ю. Федьковича і в цією метою відбуло кілька конференцій у Надвірній і Коломиї з представниками філії. Оліку над святом мало обійти Матірине Т-во „Прогресивної“ у Львові. Ціла Гуцульщина інтенсивно підготувалася до цього свята, а Делятин організаційно курси ритмічних віршів і підготувало інспекцію „Короли Гуцула“ Ю. Федьковича. Однак адміністраційна влада заборонила це свято з конкурентних оглядів а „Товариством Пилипця Гуцульщини“, що укладає час до часу політичні свята. Філія організувала для філіяльних читальні у березні п. р. рекреаційні курси, на яких викладала п. Орлик зі Львова. Курси кінчили 28 учасників. Представники філії відбули 117 поїздок, а того 92 до читальні, решту до Надвірної і Коломиї. Всі читальні у звітовім році склали на організаційний фонд до Філії 370 зол. Багато читальні не вникалось зі свого зобов'язання супроти філії і нічим не причинилось до підтримки філіяльної канцелярії та організатора. Збірка на „Дар Прогресивної“ не дала у звітовім році бажаних зислів тому, що в грудні влада відняла досвід, а збірка в північному речинні дала лише 186 зол. В дяовім році купили читальні до своїх бібліотек 2.141 книжок за ціну 2.291 зол. Всі читальні в окрузі мають у своїх бібліотеках 7.612 книжок. До М-го Т-ва вписалось через філію 159 членів, усі читальні об'єднували у звітовім році 2.982 членів. Всі читальні у Делятинщині уклали у дяовім році 368 імпрев, на що склались аматорські мистецтва, концерти, свята, реферати і промови. У філіяльній окрузі працює 25 аматорських гуртків, 2 диті оркестри та 1 мажолізова. На 14 святочників в окрузі працює в читальні лише 2-х, а саме в Зарічу і Саджаві. На основі загальної класифікації всіх філіяльних читальні перше місце дстала чит. „Прогресивної“ в Дорі заздалі праці п-ства Кабарівських. Всі читальні в окрузі мають свої площі під будову власних домів. 15 читальні уже мають свої домівки. Вартість майже читальні філії 64.475.91 зол. В окрузі філії працює 26 неукраїнських товариств, а саме „Ортам Пожарна“, „Т-во Школи Людовей“ і „Стмелец“. Над зйтами розвинулась широка дискусія. Поодинокі промови порушували справу півдніної діяльності т-ва „Скала“, поширеними в окрузі різними релігійними сест та апостольствами за необхідністю збільшити число членів до Матірине Т-ва. Далі поодинокі промови вказували на ті перепони, з якими вони стіраються від влади у просвітній праці. Найбільше палка дискусія зводилася над діяльністю у філіяльній окрузі товариства „Скала“. Майже всі промови вказували на шкідливу діяльність „Скали“. І так у громаді Чорний Поті парох враз в один разний звіт до уряду збірної громади в Осавах Вілнх писав, щоб прийняти діяльність чит. „Прогресивної“ тому, що в тому селі існує чит. „Скала“, але свідомі релігійні громади напитували гідно постоюю парота, який лише осмілює себе, бож відомо, що уряд збірної громади не має права цього робити. У відповідь промовили відчитано писмо Матірине Т-ва до філії, де засвоено становище „Прогресивної“ до т-ва „Скала“. Матірине Т-во „Прогресивної“ вимагає поборувати руйнівну роботу акалітентів свідомим освідмюванням населення. По дискусії вибрало новий відділ філії з д-ром О. Назарюком в промоді.

СУДОВА ВИШНІ.

„Секіл“ у Судовій Вишні засіяв для 4. квітня п. р. змовний сезон „Секіласким Ветером“. Оце вперше в історії „Секіла“ дав такий гарний попис. Цявло ли-

ше, що староство в Мостиськах виборонило спати соціальної глуми і „Лупас-жвіль“ та відклянувати вірш У. Крачченка „Вудуймо!“. Змістове вступне слово вистолося голова Союзу. Батія Іж. М. Хропозят; на програму адожилися: скрипковий терпет у аноміні побратимів та збрка пісень, яку відіграла мажолізова оркестра під зводом побр. Романа Дегла-ло і вступ мінаного хору „Солома“ під зводом побр. О. Селюка. Руханову частину свята розпочала дефілада всіх руханів перед головою Союзу. Батія, при звуках соціального гимну, відіграного оркестром. Далше вили вправи поестер „У лісі літом“, вправи побратимів „Зрив“ і „Вудуймо“ та вправи побратимів на коні і на доліці. Атракцію затора був трийковий вей і виконання побратимів М. Пожарка й С. та М. Селюка, і дийком вей побр. М. Пожарка та С. Селюка. Змагання у боксі мж побр. М. Пожарком та С. Намовачем закінчилися ремісієм писадом. Цявло вправи смолоскинами побр. В. Вутриза закінчили той оригінальний вірш, що мав теж метер азвільний успіх.

Спорт.

КРАЄВІЙ БІГ НАВПРОСТЕЦЬ.

Красивий біг навпростець Українського Спортового Союзу відбувся в Стрию дня 25. квітня п. р.

Збірка амагунів год. 9. рано в селі Сокола — Народний Дім в Стрию. Зголошення слати на руни д-ра Даміана Охримовича, адвоката в Стрию, Голушка 15 до дня 20. п. м. До зголошення належить долучити т. амагуючої заяви У. С. С.

УКРАЇНА — РЕСОВІЯ.

Літєва дружина України виїжджає в навілю до Рішєва, де розіграє в год. 3.30 попол. мистецькі змагання а Ресовією. В'римо, що українська одиначка гра-тиме в великому амбіцію, посатом та найважніше а ві-рою у свої сили і адобуде потрібні їй до оспічення мистецтва два пунати.

УКРАЇНА І Б — БІЛІЯ ОРЕЛ.

В навілю 18. п. м. відбуються на грині Білого Орла на Клепарові товариські змагання А-лясової польської дружини з резервою України. В Україні гратиме Романець, Богурал, Комішнєв, Краєвський, Шумовський та Цимбал. Початок амагунів у год. 4. попол. В год. 2. попол. гратимуть Україна ІІ — Білий Орел ІІ

ЗОРЯ — СТЕП

Товариські змагання цих молодих українських дружин відбудуться в навілю 18. п. м. на грині Сокола. Батія (біл Стрийської рогачки). Початок амагунів: год. 3-а попол. Цяв вступу від 20—30 сот. Сподіємось, що українське спортове громадянство збуде численні на ці амагунії, чим дасть доказ, що зме морально і матеріально піддержати молоді українські дружини та розуміє вагу спорту серед українських мас. Змагання адовдаються дуже цікаво, бо обі дружини до-ложать всіх зусиль, щоб гра була під кошим оглядом гарна

СПОРТОВІ НОВИНИ.

Ярославське „Огніско“ змінило свою дотеперішню назву на В. Ц. К. С. Ярослав.

Гостина Вішні у Львові. Підчас латинських Зелених Свят гратиме у Львові відома відомська професійна дружина Вішні а Поголею і Гасмонією

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Сп. Григорій Лакота: ДВІ ПРЕСТОЛЬНІ ЦЕРКВИ ПЕРЕМІСЬКІ. Перемішль 1937. Стор. 70, 8°.

Праця дуже соціалістична, написана на основі архівних матеріалів і документів. П матеріали могли стати основою до написання популярної публікації на ту саму тему. Така книжечка, прикрашена кількома знімками, виконала велику освідмювачу працю серед широких народних мас.

Юрій Горліс-Горський: ХОЛОДНИЙ ЯР. Друга частина. Вид-во „Детска Книжка“. Львів 1937. Ст. 368, 16°.

І. Гончаренко: НАЦІЯ В ВІЙНІ. Сучасні погляди на війну. Париж 1937. Видання „Молодої України“, ст. 60, 8°.

ЗВІДОМЛЕННЯ З ПРАЦІ КРАЄВОГО ГОСПО. ДАРСЬКОГО ТОВАРИСТВА „СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР“ за 1936 РІК. Вибітка „Сільського Господаря“ ч. 187. Львів 1937. Стор. 57, 8°.

„НАРОДНА ТОРГОВЛЯ“, ЯК УЧИТЕЛЬНА ПРАЦІВНИКІВ ТОРГОВЛІ. Звідня д-р Олександр Барн, лив, член Дирекції „Нар. Торговлі“. Львів 1937. Стор. 48, 8° — У книжці поіщено 6 знімків.

ДЕНЬ МАТЕРИ. Спеціальна картана в 1 дії. Уложив М. Шостан-Гасмонієв на фрагментах а поезії Ул. Крачченка „Шелесті нам беріпочку“. Жовква 1937. Стор. 24, 8°

Листування Редакції.

Беркут: На пропозицію годимось. Важні головне переклади з малярської мови. Будь ласка, писати на ітераліні (відступ м ж рядками), бо нема де поправа-ти текст.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Жіночі торбинки

тільки, портфелі, портмонеї, валізи, не-
сесери, зоручки і напразли по найде-
шевизі цінах робітни ринарсько-галич.
геріна Н. Б. А. Р. Е. Р., Львів, Сикстус-
ка ч. 2 побіч фірми Саломіада.

Театри.

Український Мал. Театр „Заграва“ під
арт. пром. В. Блаватського.

САМБЕР:

16. IV. Т. Шатченко.
17. IV. Мурзак.
18. IV. Земля (Остапів, акад. н.).
СТ. САМБЕР:
19. IV. Т. Шатченко.
20. IV. Мурзак.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича
ГОРОДИНКА:
16. IV. В.д.
17. IV. Шарма (аудитор).
18. IV. Чорногора з огні (Шовбуш).

ГОДИНИКИ Longines

Омега, Дока, Сута
по найнижчих цінах
у Б. ГРИНБЕРГА Сикстуська ч. 4

Робітничий Театр — селя Театру
Римородностей Рутоського 22.
16. IV. „Сербія“.

Великий Театр:

П'ятниця 16. IV. театр вечірній з при-
тіння ген. проби.
Субота, 17. IV. год. 7.30 веч. Прем'єра
„Професія пана Варрен“ Верн. Шома.
Неділя, 18. IV. год. 2.30 після. пінк
дайлінг. „Мадонна Сан Жер“. Год. 8. веч.
жора „Дощі перелі“.
Понеділок 19. IV. год. 7.30 веч. „Профе-
сія пана Варрен“.
Вівторок 20. IV. год. 7.30 веч. „Профе-
сія пана Варрен“. Вистава закупила.
Купони „Або“ неможливі.
Середа, 21. IV. год. 8. веч. опера „Тра-
в'ята“.

РУКАВИЧКИ шкіряні

Імітація дубських шовкові
увеличчю анборі — дуже дешево
ДІМ ВОЛІЧКИ — Львів
Сикстуська 2. — (побіч Брама).

КІНА.

АПОЛОН: „Азалагія город“ з Марз.
Дітріх і Чарл. Вогром.
АТЛАНТИК: „Місгінна соната“ з Ілі.
Падеревським.
ВАНДА: „Ядві“, „Торедор і жінка“.
ГРАЖІНА: „Два діти в раю“.
ЕВРОПА: „Три сестри Паші“.
КАСІНО: „Камелієва жінка“ з Гретой
Гарбо.
КОПЕРНИК: „Напівголова“ (Кей
Фрэнсіс).
МАРУСЕНЬКА: „Багате бідняк“ із
Шерлен Темпл.
МЕТРО: „Нава“ з Анною Стел і „Бі-
гетські нощі“ (Віл Кантор).
МІРАЖ: „Будеш усе моє“ із Грейс
Мур. „Завантажилися в Монте Карло“
з Лідією Герой.
МУЗА: „Сон Фрэнсіска“.
ПАЛІС: „Не в'р мучили“ з Джоан
Брофад і Кларком Гейбл.
ПАН: „Пан із м'ясами“ з Гейрі Ку-
пером.
ПАКО: „Пастер“.
РАЙ: „Мельоді знад Дунаю“ комедія
СВІТ: „Дорозині хрести“, „Герой-
ська бригада“.
СТИЛІВЕ: „Рік 3000“ на основі Велса
та режис.
УТІХА: „Малий бунтар“ із Шерлен
Темпл і режис. Лікарство на сміток.
ХІМЕРА: „Кришка пастки“, „Пять
дівчаток із Канади“.

ФОТОПЛЯСТИНОМ.

(на Маріївська 2.)
„Альпі“.

ЗАНОРДОННЕ РАДІО.

П'ятниця, 16. квітня 1937.

Берлін (357) 14.15, 20.10 Розр. музика.
17.00 Пісня Чайковського, Шамілер со-
пран; форт. 19.20 Орг. концерт. 20.35
21.00 „Міма фон Барігелам“ ком. Лі-
сінга. Брно (325) 19.30, 20.00 „Ім Матрі-
моніо секретно“ оп. Чімаросі. Брюссель
фран. (484) 20.00, 21.00 „Коронація до-
на“ оп. Даво. Будапешт (530) 17.30 Скри-
пка, 18.10 Циг. музика, 19.30, 20.00, 21.00,
22.00 Опера. В'єнн (507) 12.00, 13.10
Орг. концерт. 17.05 Для дітей, 17.30
Кішанів твору у ака. солісти, 19.25,
20.00 Орг. солі, 22.30 Така. музика.
Дейтландендер (1571) 9.40 Байка,
14.00, 16.00 Музика, 15.15 Дітон і сніг,
18.00 Нок. акордій, 19.00 Веселі мелю-
ди, Кошиці (259) 18.00 Для Закарпаття,
20.00 Концерт хору, Міліно (368) 16.00
Скрипка, форт. 19.00, 20.40 Розр. музика,
21.00, 22.00 Смер. концерт, 22.40
Діма, Мінхен (406) 9.30, 9.00 Веселі мелю-
ди, 12.00 Веселе полудно, 16.50 Со-
лісти, 18.00 Нова розр. музика, 19.15 Ве-
селі концерт солісти, 20.10, 21.00 Валь-
си та марш. Прага (470) 15.00 Орг. кон-
церт, 17.15 Концерт п-дур Бакал, 20.25,
21.00 Концерт, Радіо Пар (1648) 12.15
Орг. концерт, 13.15, 15.45, 19.45, 20.15
Спіл. респіталь, 14.00 Літер. акад., 14.30,
15.00 Театр Умш, 16.00 Камер. музика,
18.30 Відомості, 17.45 Пісні, 19.00
Форт. респіталь, 20.30, 21.00, 22.00 Гале-
ний концерт. Рим (421) 17.15 Форт., со-
пран, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00
„Мудрий“ оп. Валліні з Таліферра.

Львівське радіо.

П'ятниця, 16. квітня 1937.

6.30 Радіоша ладівці. 7.35 Програма
на ніч, 7.30 Трохи інформації, 7.35 Лег-
ка музика з гр. нл. 8.00 Акадія для
дітей, 11.50 Для старших дітей: „Подоро-
ж на літ“, 11.57 Сигнал часу, 12.08
Росій: гр. нл., 12.40 Полудняний динчик,
12.50 Позиція естради з однією горішкою,
14.30 Концерт балала, 15.00 Голосар-
ські вістки, 15.15 Поезія з Циркових
опереток, гр. нл., 15.30 Львівські бжучі
вістки, 15.35 Львівська мозоль перед
мікрофоном: Сон матористки, 15.50 Ту-
ристичний інформатор, 16.00 Програма
на завтра, 16.05 Український хор (із гр.
пл.): 1) „Мармелюк“, 2) „Ой на гаразд
запорожці“, 3) „Ой сія пугач“, 4) „Ой
наступас та чорна хмара“, 16.15 Гутір-
ка з хором, 16.30 Орг. концерт, 17.00
Програма заг. освітніх ліній (відчит
для батьків), 17.15 Концерт, фортепіан,
кларнет, 17.30 Актуальна гутірка, 18.00
Спортові вістки, 18.05, 18.15 Спортовий
порядок, 18.20 Кал. Гори, 18.30 Легка
музика з гр. нл., 18.40 Акад. спорт у
Львові, 18.50 Огляд хатроборської пре-
си, 19.00 Із епопеї про Воц. Пруца
(фрагм. із книжки Т. Гіка: „Таллат, ди-
валтєро та ще дещо“), 19.20 Акад. 3 ві-
слюк по віраю 19.45 Оп. фрагмент, 20.00
Муз. гутірка, 20.15 Смер. концерт, орг.,
форт.; у перерві коло 21.00 год. Ве-
діння і гутірка Про відомості госпо-
динь дит, 22.30 Скрипка замалює,
монольох Мар. Гемарч, 22.45 Галова
музика з гр. нл., у перерві в год. 22.55
Останні вістки.

Радіокутик.

КОНФЛІКТ ДАНСЬКОГО РАДІО З РЕ-
СТОРТОРАМИ.

Кілька років данське радіо транслю-
вало музику в каварен і ресторанах,
платити за не гонорар оркестрам. Вла-
стники закладів були досі задоволені а
цього способу подавати музику, бо ці
трансляції становили рекламу для їх
закладів.

Одначе тепер вони змінили думку і
виступили з анимогом платити їм від-
шкодування за виступи оркестру перед
мікрофоном. З огляду на те, що радіо
відкинуло цю пропозицію, подивися проект
щоб радіо награвало кружка з виконав-
ців оркестру і потім надішлю їх у вечір-
ніх годинах.

„СТАЦІЯ МОЛІТВІ“ У МЕНКІ.

Від візиту до у магометанському
сесті дискусували над питанням чи у-
ступити з Курчів можна виготовити
терези радіо. Особливо гостро виступала
проти цього музикант, які боялися, що
це їх пошкодить праця.

Тепер у Менкі будуть спеціальну
станцію, а які вивчатимуть слова мо-
литви.

АМЕРИКАНСЬКІ ПРИГОТОВЛЕННЯ ДО КОРОНАЦІЙНИХ СВЯТ В АНГЛІЇ.

Передвіч з коронційних свят, що
відбудуться в Англії 12 травня п. р.,
сталися для американців неми-
нливою атракцією. Тимто приготували
американські інженери, які спира-
ються з англійськими, проводяться на
широку естраду.

Щоб нічого не пропустити з цієї сен-
саційної програми, слухачі західні ста-
нів Америки чутимуть цілу ніч при-
ймачах, а слухачі східні станів А-
мерики будуть зустрічатися з год.
5. рано.

Програма передбачає 6 годин — най-
довший розширень для одного року емі-
сії. Крім того репрезентативні англій-
ські промови промовлятимуть до аме-
риканських слухачів, щоб дати їм яко-
мога вірний образ свят. Серед промов-
ців буде рад осіб з англійської аристо-
кратії.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно — продаж: Бельгі бекл. 89.11
88.70, Долари американські 5.28.00, 5.25.50,
долари канад. 5.28.00—5.25.50, Фльорени
гол. 289.62—287.90, Франки фр. 25.61—
23.47, Франки швейцарські 120.50—119.70,
Фунти англ. 25.97—25.81, Гуальдені данч.
100.20—99.80, Корони ч. 16.70—15.70, Кор-
дан. 115.94—115.10, Кор. нора. 130.43—
129.45, Корони шв. 133.58—132.80, Ліри
італ. 24.56—23.50, Марки фінл. 11.46
—11.00, Марки нім. 125.00—122.00, Шил-
австр. 97.00—96.00, Марки нім. срібні 150,
127.

АКЦІЇ.

Банк Польський 101.00, 101.25, Цукор
30.50, Вугіль 19.30, 20.25, 20.00, Лізалош
13.25, Свартовичі 32.50,
Темденція неодностайна.

ПАПІРИ.

5 пов. інвест. 1 см. 65.50, серія 85.00,
2 см. 64.50, серія 83.75, 3 пр. пов. коня.
87.75, 6 доз. 55.25, купон 3.39, 4 проц.
прем. доз. 45.00, 4 проц. пов. консолід.
56.00, 55.25, 55.50, 54.50, 54.00, 54.15, три
ост. сер. 53.75 др.
Темденція дещо спадніша.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що від дня 15.
квітня і. р. кооперативним платня за
льогом Львів:

1 кг. масла десерового бланк
без опаккування . . . . . 2.95 зол.
1 кг. масла десеров. бочкове
та експ. включно в опак. 1.00
можливо від 11. і. н. р. . . 0.16—0.17
копа мейс 2.50

Темденція на масло „Маслосоюз“ вдер-
жана, на яйця слаба.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 15. IV.
і. р. платня своїй достачки за 1 кг.
живої птиці, лього подіра птахо-
мискарні „М. С.“ у Львові, (на Білльча-
ського ч. 3) такі ціни:

Індичка і. нл., добре умишена,
повногруді тості . . . . . 1.40 зол.
Кури молоді і. нл. товсті без
випаху на ногах від 1.80 кг.
ягору 1.15
Слабших сортів від вище поданих
не приймає.

ОПОВІСТІ.

На Рідну Школу зложилася через Адм.
„Діла“ п. Струтинська зол. 5.—.

КУПНО — ПРОДАЖА

УБУВУ на селі найдешевше поруч
фірма „ПРАХА“ Я. Штрассер, і акад.
са 15 (в подірки). ДЕШЕВО 50 в по-
двірю 662 1—10

НОВИЙ ДІМ з мансардою, готина в
близьк. 4.000 „Трансакція“ Львів, Длугоша
1.

МУРОВАНИЙ ДІМ 5 кімнат, 200 саж
городу, 8.000 „Трансакція“ Длугоша 1

ДВОПОВЕРХОВИЙ ДІМ вулиці Шов-
буш, а родинних прити продати „Тран-
сакція“, Львів, Длугоша 1. 666 1—1

ДІМ ПАРТЕРОВИЙ, три кімнати, ху-
дя, бічна Поточного 12.000. „Трансак-
ція“ Львів, Длугоша 1. 667 1—2

РІЖНІ

АПТИНАР-українськ шукає купця на-
ло агітаци, арести або управл. Львів-
ні оголошення до Адміністрації „Діла“
під „Антикар“ 663 1—1

КРЕТОНІ англійськ на обіття, покра-
ці, БАНК, пл. Маріївські 6. 631 6—10

ОГОЛОШЕННЯ.

КОНКУРС

Повітовий Союз Український Конте-
ратив з Володимири розширює емісію
курс на посаду директора-організатора
Подаючи слід надіслати найкращі до-
ки звітні і. р. До подавання треба до-
дати життєпис та документи про тво-
рчність і практичну підготовку. Платня
відносно в умовою.
668 1—2 Дирекція ПСК.

ХТО?!

хоче купити найліпші косметичні і го-
сінічні артикули по найдешевших цінах
купувати тільки у найсоліднішій

ПЕРФУМЕРІЇ

С. ФЕДЕРА
Львів Сикстуська 2
Філія КОПЕРНИКА 18а

Можний покупець, що похличається на
оце оголошення „Діла“ дістане ЗА-
ДУРНО гарний дарунок.

Перш Українська Швальня

„ЕМКА“

Львів, Личаківська 14. і. н.
Готове мужське блзи і добрий
матеріал у великому виборі.
Завантаження з власних і доробних у
робітні матеріал виконується ско-
ро і солідно. Конкуренційний ціни.

НА СВЯТА 3—10
купуйте тільки
муштарду з фабрики

Львів, Городицька 21. 1 ед. 190—20

Ширіть наш часопис!

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошенні шпальти

1 мм. одношпальтовий або його місце в руб.	Дрібні оголошення від слова:	Остання сторінка 1/1
ріжні оголошення . . . . . зол. 0.35	матримоніальні і приват. кореспонденції по . . . . . зол. 0.15	Остання сторінка 1/2 . . . . . зол. 250—
1 мм. одношпальтовий в тексті і новинах . . . . . зол. 0.60	купи, продаж, винайм і т. п. . . . . зол. 0.10	Остання сторінка 1/4 . . . . . зол. 130—
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці . . . . . зол. 0.80	шукуючі праці . . . . . зол. 0.05	Остання сторінка 1/8 . . . . . зол. 70—
	слова товстим друком подвійно.	